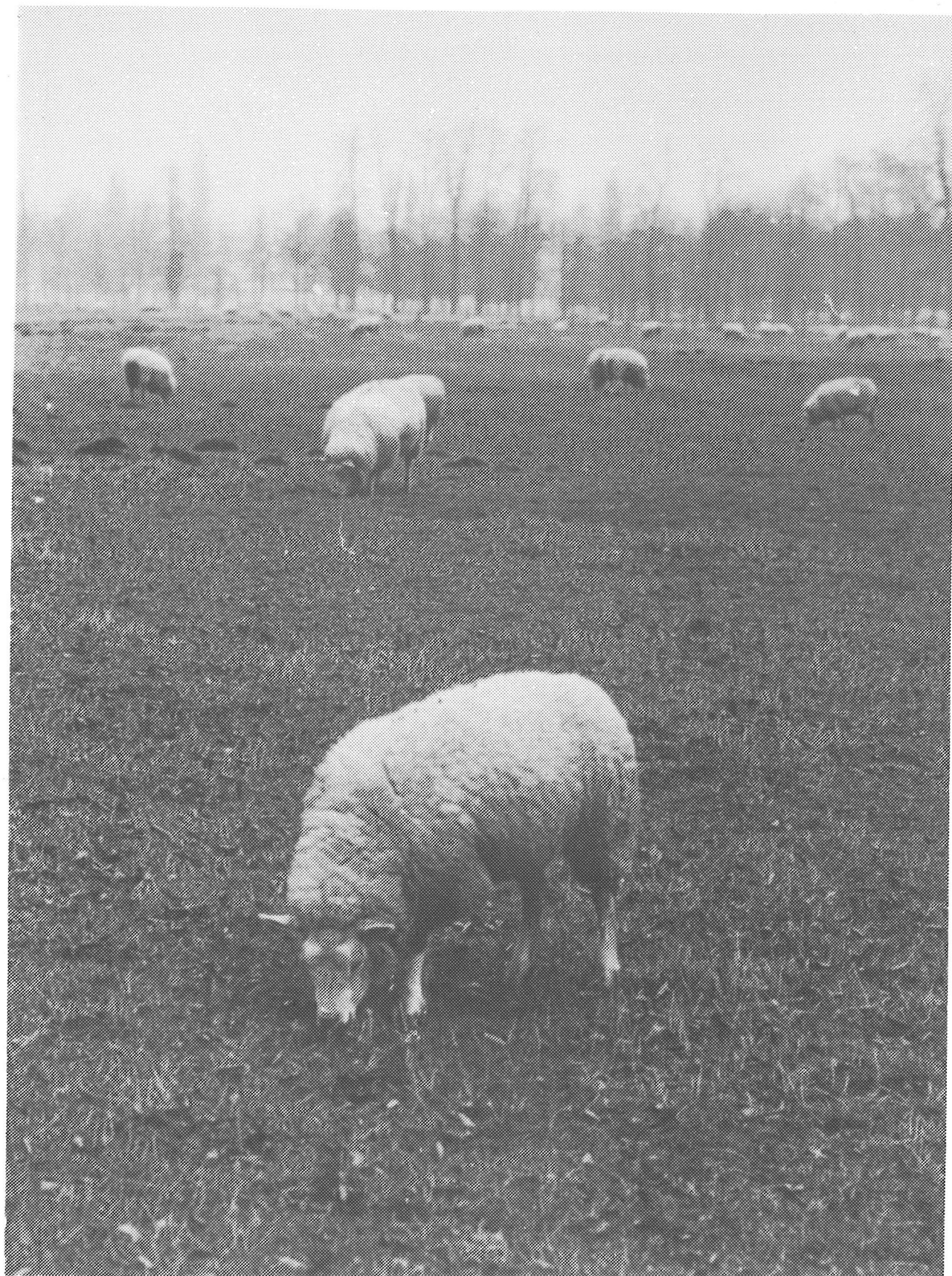

asiasana

2/93

20. vsk.

asiasana

kirjastotieteen ja informatiikan opiskelijoiden ainejärjestön udk ry:n äänenkannattaja

osoite:

**asiasana
udk ry
kirjastotieteen ja informatiikan laitos
pl 607
33101 tampere**

painopaikka:

**tehokopiointi
tampere 1993
issn 0356-0139**

toimitus:

**harri alanne
otto auranen, vast.
markus määttänen
sami sahramies
matti "e" säteri**

***lisäksi juttuja teki:*
sonja björkbacka**

valokuvat:

**harri alanne
otto auranen**

sarjakuvat:

tom ekström

tilannekuvat:

mull & qvist

sisältö:

pääkirjoitus	3
chairperson's column – tuolihenkilön pylväs	4
takinkääntäjät – otto & matti	5
pariisi helmikuussa	6
toimi kankaanniemi viinakaupassa – pseudoantropologinen tutkimus jääkiekkofaniudesta	10
karmea totuus tv-ohjelmista – osa 1: visailut ja "tieto"kilpailut	13
väärät vehkeet?	16
tampere film festival 10.–14.3. 1993	18
appelsiinikahvia ja perunaleivoksia – tampereen kahvilat puntarissa	22
udk:n hallituksen päätöksiä	28
laitosneuvoston päätöksiä	29
matador – novelli	30
tilannekuvio	32
sarjakuvat	34

laitos vaihtaa nimeä

Kirjastotieteen ja informatiikan laitoksen suomenkielisen nimen muutos tulee laitosneuvoston käsittelyyn näillä näkymin toukokuussa. Laitoksen henkilökunta on pohtinut nimivaihtoehtoja opettajankokouksessa ja päättänyt kannattamaan Informaatiotutkimuksen laitosta. Uusi nimi olisi siis suora käännös laitoksen englanninkielisestä nimestä, joka on jo puolitoista vuotta ollut Department of Information Studies.

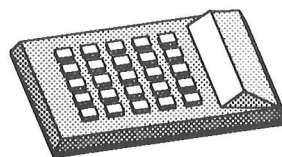
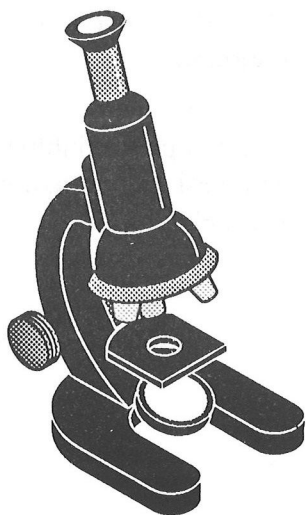
Miksi laitoksen nimi sitten pitää vaihtaa? Onko syynä alemmuuskompleksia potevan tieteenalan imagonkohotusyritys dynaamiselta kuulostavan informaatio-sanan avulla, tarkoituksena väistää kirjasto-sanan herättämiä nuttura/villatakkiassosiaatioita? Vai onko kyseessä tieteellisesti perusteltu päivitys, kun vanha nimi ei enää vastaa laitoksen opetusta ja tutkimusta? Jälkimmäiselle kannalle asettuu ainakin laitosneuvostolle annettavan perustelun luonnos. Pidemmässä informaatiotutkimuksen esittelyssä perustelut uuden nimen puolesta ovat varsin vakuuttavat. Totta on myös se, että laitoksen opetus ja tutkimus eivät ole enää aikoihin olleet sidoksissa kirjastoinstituutioon. Oppiaineen ja koulutusohjelman nimenmuutokset ovatkin johdonmukaisesti myös vireillä. Ne yritetään saada voimaan syksystä 1994 alkaen.

Kaikesta huolimatta ei voi välttyä ilkeältä ajatukselta imagonparannuksesta. Voisiko (tiedostamaton) osasyynä nimenvaihdokselle olla halu vahvistaa asemia tulevassa korkeakouluverkoston karsimisleikissä ja ensi vuonna alkavassa "tulosityksiköiden" välisessä kamppailussa resursseista?

Oli miten oli, kirjastotiede-sanan hylkääminen ei varmasti kaikkia miellytä. Heidän mielestään laitos menettää jotain humanistisesta perinnöstään vanhan nimen mukana. Siksi oli helpottavaa lukea informaatiotutkimuksen esittelystä, että opetuksessa ja tutkimuksessa tiedostetaan edelleen informaation ja siihen liittyvien toimien sosiaaliset kytkennät pelkän tekniikan sijasta. Se nimittäin on vahvuutemme, joka erottaa alamme tietojenkäsittelyopista ja tietotekniikasta.

3

Tampereella 20.4.1993
Otto Auranen

tuolihenkilön pylväs - chairperson's column

(valitamme edellisessä numerossa esiintynyttä poliittisesti epäkorrektia ilmaisua)

Uutisia:

– Kirjastotieteen ja informatiikan laitos on aikeissa muuttaa nimensä Informaatiotutkimuksen laitokseksi. Laitoksen englanninkielinen nimihän on jo jonkin aikaa ollut Department of Information Studies ja nyt siis seuraa suomenkielinen nimi perässä. Laitoksen nimen jälkeen muuttuvat ilmeisesti myös koulutusohjelman ja pääaineen nimet. Sisällölliset muutokset koulutuksessa ovat tapahtuneet pääosin jo aiemmin.

– Ties kuinka kauan avoinna ollut kirjastotieteen ja informatiikan professuuri on jälleen haussa. Virkaa havittelevat tällä kertaa hyvin tuntemamme herrasmiehet P. Vakkari ja K. Järvelin. Saattaa olla, että saamme vihdoinkin oikean professorin, sillä asetusmuutoksen ansiosta takavuosina ongelmia aiheuttanut hakijoiden tieteellistä pätevyyttä ei enää tarvitse todeta erikseen...UDK tarkkailee tilannetta herkeämättä.

Loppukevennys:

Matemaattisten asiantuntijoidemme laskelmien mukaan v. 1968 perustettu UDK (os. Uudeekoo) täyttää tänä vuonna 25 vuotta!

Neljännesvuosisata jos mikä on luonteva syy juhlia, ja niin UDK myös aikoo tehdä. Juhlaillallinen järjestetään näillä näkymin lokakuussa jossain miellyttävässä tamperelaisravintolassa. Toivomme entisten ja nykyisten udklaisten tulevan paikalle sankoin joukoin viettämään ainejärjestömme merkkipäivää ja muistelemaan menneitä. Jotta tilaisuus olisi mahdollisimman mukava, saa frakit ja iltapuvut jättää koipussiin ja illalliskortin hintakin pyritään pitämään opiskelijan/kirjastonhoitajan maksukyvyn rajoissa.

4 Asiasanan mittavan lukijakunnan joukosta löytyy varmasti paljon juhlimisintoisia uusia ja vanhoja udklaisia. Jos kuulut heihin, lähetä nimesi ja osoitteesi mahdollisimman pian lehden takakannessa olevaan osoitteeseen, niin me kutsumme sinut kekkereihin.

Sonja Björkbacka

takinkääntäjät

otto & matti

Ihmekö tuo jos Takinkääntäjiltä loppuvat aiheet. Koska turhautumiseltamme emme saa aikaan juuri mitään muutakaan, miksi pitäisi turhaan pakertaa. Tällä kertaa julma kritiikimme repiikin syöttävää kättä jolle meidän tulisi olla niin paljosta kiitollisia: ainejärjestöämme UDK:ta. Kyllästymisemme kirjastotieteeseen on edennyt jo siihen pisteeseen että alkaa vaikuttaa turhalta "kritisoida" niin yhdentekevää alaa. Toisaalta taas henkilökohdaisiin mustamaalauskampanjoihin ei riitä energiaa eikä intoa. Mitäpä sitä turhaan paskaa tonkimaan. Siispä UDK näyttäytyy oivassa valossa meille raateluhampaisille.

Mikä UDK:ssa sitten harmittaa? Onhan ihan mukavaa että se julkaisee tätä komeaa lehteä jolla on laaja levikki Suomessa ja pohjoismaissa. Tähän ainejärjestölehtien valioon saavat kirjoittaa kaikki, linjauksen mukaan mistä tahansa ja miten hyvänsä. Kuvittelisi jonkun innostuvan tuomaan esille uusia, kiinnostavia ideoita. Mutta ei. Asiasana esittäytyy nykyisellään nuorten vihaisten miesten hiekkalaatikkona. Ja kuten leikin luonteeseen kuuluu, kukin yrittää korostaa egoaan, kirjoittaa mukaälykkäitä, vakavilmeisiä juttuja mukakiinnostavista aiheista – mukakiinnostuneille lukijoille. Jos jutut olisivat säkenöivän loistavia, jos niiden kirjoittajilla olisi journalistista kunnianhimoa, jos Asiasana olisi vakavasti otettava kulttuurisen keskustelun foorumi, tämä linja voisikin toimia.

Asiasana on ainejärjestölehti. Ainejärjestölehdet ovat usein ulkoasultaan epämääräisiä monistenippuja joissa pyritään välittämään lukijoita potentiaalisesti kiinnostavaa informaatiota ajankohtaisista asioista jne. Saattaisi osoittautua mielekkääksi pohtia, kenelle Asiasana nykyisellään on suunnattu, ja kuka sitä lukee. Opiskelijoita se ei palvele ilmaisukanavana (paitsi niitä jotka lukeutuvat edellämainsittuun olosuhteiden pakosta erittäin rajattuun ryhmään) eikä myöskään informaatiokanavana. Pelkkää spekulointia

mielekkäämmäksi koituisi varmasti lukijoiden äänen kuuleminen. Mitä lukijat haluavat lehdelstään? Miksi kukaan yleensä lukee Asiasanaa?

Sama sisäpiiristyminen vaivaa koko UDK:ta. Ei siinä suinkaan kaikki, että Asiasanan toimituskunta koostuu koko ajan samoista ihmisistä, jotka yrittävät epätoivon vimalla kehittää edes itseään kiinnostavia juttuaiheita (kiinnostavasta jutusta hyvänä esimerkkinä toisaalla tässä numerossa löytyvä Suuren Kahvila-arvostelun ensimmäinen osa!). Mitäpä voisi sanoa siitä, että kaikki UDK:n toiminta rakentuu noin 10–15 ihmisen varaan: ainejärjestön hallituksen jäsenet tekevät pääosin lehden, tutortoiminta roikkuu hallituksen ja muutamien oletettujen aktiivien varassa – samoin osallistumiset erilaisiin tapahtumiin. Jopa UDK:n saunaillat ovat tämän suunnilleen saman joukon sisäpiiribileitä. Eiväthän kaikki tietenkään halua osallistua. Tietenkin koko toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen. Kuitenkin ainejärjestötoiminnassa lienee olennaista mahdollisimman moniin ihmisiin tutustuminen ja uusien kokemusten sekä virikkeiden haaliminen. Nykyisellään UDK ei ilmeisesti näytä näitä toivomuksia. "Tavallisen" "riviUDKlaisen" silmissä kaiken toiminnan kasaantuminen yksien ja samojen ihmisten harteille näyttää vakavalle klikkiytymiselle – mihinpä kaikkivoipa ainejärjestöorganisaatio tarvitsisi "keskiverto-opiskelijaa"? Saattaahan tosin olla niin että kuvitellun koehenkilömme silmissä UDK näyttää aivan tarpeettomalle. Tämäkin näkökohta on vaivattomasti ymmärrettävissä. Yrittäkö UDK tietoisesti suojautua "ulkopuolisilta" vaikutteilta? Onko se tosiaankin jonkun oma hiekkalaatikko? Vai kannattaako uhrata hetkeäkään koko jutulle?

PS. Taittoteknisistä syistä emme taaaaaasakaan saaneet kuvaamme lehteen. Kuva ilmestyy kyllä joskus, vaikka sitten ilman tekstiä. Sen voimme faneille luvata.

5

pariisi helmikuussa

Harri Alanne

missä on eiffel?

Kaikki matkaoppaat neuvovat sinua suunnistamaan Pariisissa Eiffelin tornin mukaan. Helmikuussa neuvo on kuitenkin harhaanjohtava— Eiffelin tornia ei näy missään! Jos siis matkustat Pariisiin helmikuussa— älä ihmettele.

ole varuillasi!

Jos matkustat Pariisiin helmikuussa varo japanilaisia! Turistinähtävyydet ovat verrattain rauhallisia, mutta on vaarallista tuudittautua rauhalliseen olotilaan ja syventyä nähtävyyksien katseluun— saatat nimittäin joutua japanilaisturistilauman jyräämäksi, heillä näet on kiire. Joten ole varuillasi!

mitä maksaa?

Vastaus: paljon! Mutta kohtuuhintaisen ravintolan löytäminen ei ole vaikeaa, ja viini on halpaa—eivätkä taidemuseoiden pääsymaksutkaan päätähuimaavia ole. Joten jos sen erikoisempaa ei kaipaa niin Pariisissa tulee toimeen— ei tosin ehkä kovinkaan kauaa.

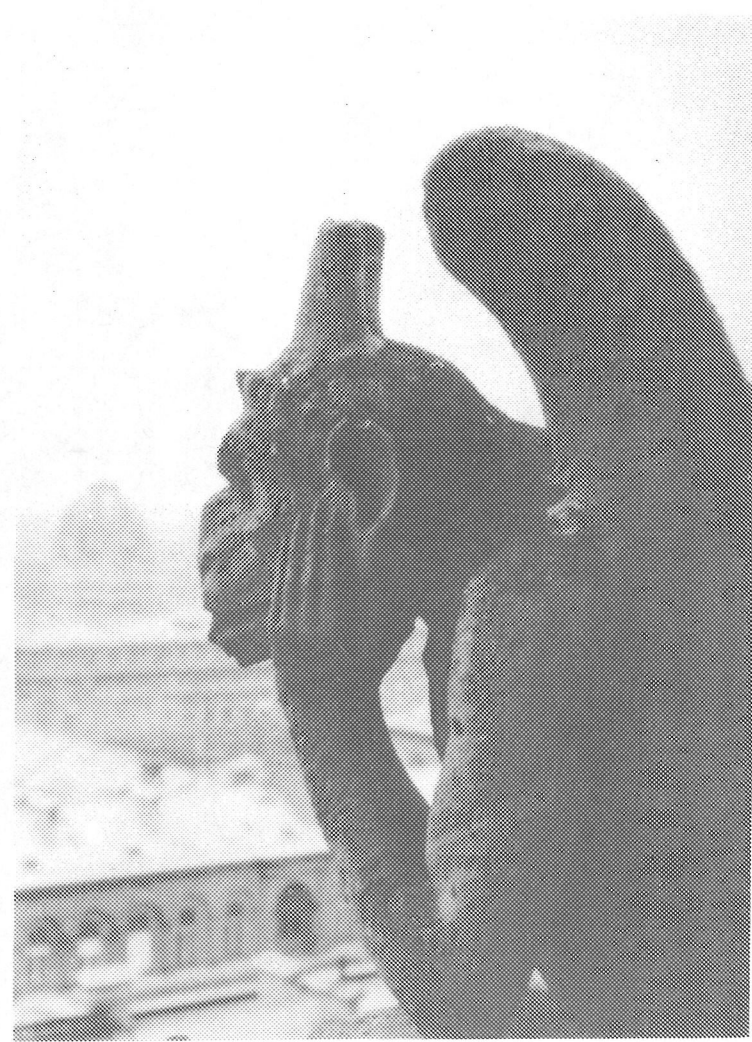
pardon! anteeksi!

Sana, jonka kuulet usein Pariisissa, metrossa, kaupassa, ruuhkaisilla kaduilla...Jos vain hiukankin joku on tielläsi tai sattuu vahingossa hipaisemaan sinua—ja kuulet tuon pienen ja kauniilta kuulostavan sanan. Umpimielisen ja epäkohteliaan suomalaisen käytöksen jälkeen ranskalainen kohteliaisuus on piristävä kokemus. Pardon, bonjour, niitä sanoja kannattaa myös itse käyttää!

8

toimi kankaanniemi viinakaupassa

Otto Auranen

Sonja Björkbacka

Asiasanan numerossa 4/92 alkanut tärkeiden, koko suomalaiseen yhteiskuntaan vaikuttavien osakulttuurien analysointi jatkuu. Tällä kertaa tarkoituksena on tehdä pseudoantropologinen tutkimus jääkiekkokatsojien toimintaa (jota tutkimuksessa nimitetään jääkiekkofaniudeksi) määrittävästä merkityksimaailmasta. Tutkimuksen viitekehystenä käytetään modernin antropologian yhtä kiistattoman ansiokasta ajatusrakennelmaa, Émile Durkheimin uskontoteoriaa. Tarkoitus on osoittaa selkeä homologia jääkiekkofaniuden ja erään uskontoelämän alkeismuodon, totemismin välillä.

Aineiston keräämisessä on tukeuduttu pääosin kvalitatiiviseen kenttätymetodiikkaan, kuten antropologiassa yleensä. Suurin osa tutkimuksen aineistosta on kerätty osallistuvalla havainnoinnilla 28.2.1993 Hakametsän hallissa Tampereen Tapparajan ja Helsingin Jokerien välisessä ottelussa. Ottelu tarjosi tutkimuksen kannalta varsin relevanttia informaatiota, sillä ottelu ratkaisi Tapparajan pääsyn play-off-peleihin. Painetilanteessa jääkiekkofanius nimittäin presentoi itsensä tavallistakin selkeämmin.

10 Tämän lisäksi on suoritettu yksinkertaista, vapaata observointia mm. julkisissa liikennevälineissä, jäähallin pihalla ja muissa paikoissa, jossa on havaittu faneja. Lukuisat keskustelut fanien tai heitä tuntevien kanssa ovat syventäneet käsitystä siitä, miten fanius uusin-

taa itsensä toimintansa tietoisella tasolla ja kielessä.

Artikkelin nimi juontuu tunteesta, jonka tutkijat tunsivat ollessaan Stocmannilla hankkimassa – huomattavan kalliita – ennakkolippuja otteluun. Molemmat olivat ostamassa elämänsä ensimmäistä (ja viimeistä?) jääkiekkolippua. Olimme astumassa sellaisen kulttuurin alueelle, jonka normit, arvot ja merkitykset olivat meille täysin vieraita. Olimme varmoja, että tältä Toimi Kankaanimestä tuntuisi, jos hän menisi viinakauppaan.

teoreettinen tausta

Kuten edellä mainitsin, tutkimuksen paradigma sovelletaan Émile Durkheimin uskontoteoriaa. Durkheim esitti teoriansa alunperin jo vuonna 1912 ilmestyneessä teoksessaan *Les formes Élémentaires de la vie religieuse* (suom. Uskontoelämän alkeismuodot). Durkheimin tarkoituksena oli esittää yleinen us-

kontoteoria. Siksi hän valitsi analyysin kohteeksi erään yksinkertaisen uskonnon, Australian alkuasukkaiden harjoittaman totemismin. Teoksella on jo ikää, ja sen antropologista tarkkuutta on epäilty. Tämä ei kuitenkaan vähennä teorian suorastaan hätkähdyttävän hyvää sovellettavuutta jääkiekkofaniuden analyysissä.

Durkheimin teorian ytimenä ovat palvottavat toteemit, jotka voivat olla eläimiä, kasveja tai muita luonnonolentoja. Jokaisella heimolla, klaanilla ja fratrialla on oma toteeminsa, jotka ovat näiden yhteisöjen nimiä. Toteemien avulla heimot representoivat oman sosiaalisen rakenteensa ja artikuloivat jäsenyyksiään maailmankaikkeudesta.

Toteemit ovat luokitus- **"ei vittu mitä vekslaamista!"** ten järjestelmä, joka nimeää heimon ja sille tärkeät asiat. Ryhmien ja toteemien välinen suhde on arbitraarinen, eli totemismi on luonnollisen kielen kaltainen.

Palvomalla toteemeja yhteisö palvoo itseään, sillä toteemien järjestelmä vastaa yhteisön omaa sosiaalista rakennetta. Palvonnassa koetut pyhyiden tunteet johtuvat siitä, että yksilöt tunnistavat itsensä yhteisönsä jäseninä ja tämän yhteisön paikan maailmankaikkeudessa. Tältä perustalta nousee yksi antropologian ja uskontososiologian yleisimmistä hokemista: Yhteisö luo jumalan omaksi kuvakseen.

durkheimin käsitteet faniuteen sovellettuna

Kun sovelletaan uskontoteorian pääkäsitteitä jääkiekkofaniuteen ja jääkiekkoon instituutiona, on muistettava modernin länsimaisen kapitalismin tuottama kulttuuri. Tämä aiheuttaa sen, että käsitteet eivät ole täysin identtisiä jääkiekkofaniuden merkitysrakenteen kanssa. Olen kuitenkin varma, että ne ovat riittävän adekvaatteja todentamaan homologian.

Klaani tarkoittaa Durkheimin teoriassa joukkoa yksilöitä, jotka katsovat olevansa sukulaissiteiden yhdistämiä. Sukulaisuus tarkoittaa sitä että heillä on sama nimi, heidän palvomansa toteemin nimi. Klaani vastaa faniudessa yhden jääkiekkjoukkueen faneja, jotka palvovat toteemiaan, joukkuetta. Heidän nimensä on joukkueen nimi

(Jokeri-fanit, Tappara-fanit jne.) Tässä näkyy jo jatkuvasti monimutkistuvan moderin yhteiskunnan vaikutus: fanini

mi ei ole klaanien jäsenten ainoa nimi, heillä on myös nimi jonka he saavat vanhempiensa kautta. Sekulaarissa yhteiskunnassa uskon-

tojärjestelmä (so. fanin) ei ole enää ainoa yksilöiden identiteettiä

määrittävä tekijä.

Klaania suurempi yksikkö on fratria, joka tarkoittaa useampaa veljeyden kautta yhdistynyttä klaania. Fratrialla ei välttämättä ole totemia eikä siten nimeä. Se on epämääräisempi yhteisö kuin klaani tai heimo. Jääkiekkofaniudessa fratrioita vastaa kahden tai useamman joukkueen fanien liitto kun siitä on joukkueille ja sitä kautta faneille hyötyä. Fratriaa ei siis nykyään määritä mikään vanha veljeys, vaan selkeän utilitaarinen hyötyajattelu. Tämän kehityksen voi redusoida modernin korostamaan individualismiin ja teknokratisoituvassa yhteiskunnassa lisääntyvään ta voiterationaaliseen ajatteluun.

Heimo on suurin toteemiteoriassa oleva yhteisö. Sillä on oma toteeminsa ja se koostuu fratrioista ja klaaneista. On helppo päätellä homologinen suhde heimon ja kaikkien jääkiekkofanien välille. Kaikkien jääkiekkofanien toteemi on jääkiekko instituutiona. Vaikeampi on tajuta, miksi heimon (jääkiekkofanien muodostama totaliteetti) klaanit (joukkueiden kannattajat) ovat vihamielisiä toisiaan kohtaan. Miksi heimo on pirstoutunut, vaikka merkitysrakenteet ovat muuten homologia? Vastauksena viittaa

fratrioiden yhteydessä esittämiini perusteluihin. Lisäpontta pirstoutumiselle antaa post-

11

modernin lähestyminen, mikä fragmentoi ihmisten kokemusmaailman ja hajottaa (jääkiekkofanien) kollektiivisen tajunnan. Tuloksena on epävarmuutta ja juurettomuutta, mikä näkyy vihamielisyytenä periaatteessa saman merkitysmaailman jakavia kohtaan.

Jääkiekko-ottelu on faniuden riitti. Klaanien palvonnan kohteena ovat nimenomaan joukkueet, eivät seurat. Seurat eivät esiinny riitissä, vaan niiden joukkueet. Samoin heimo palvoo vain jääkiekon institutionaalista puolta. Riitti ei tunnusta yksittäisiä harrastajapelaajia, vain järjestelmällisen toiminnan 'jääkiekon hyväksi'.

jääkiekon merkitykset artikulaationa

Miten jääkiekkototeemien – joukkueet ja jääkiekkoinstituutio – järjestelmä kuvaa yhteisöjen omaa sosiaalista rakennetta ja maailmankaikkeutta? Tässä analyysi vaikeutuu huomattavasti. Moderni yhteiskunta on rakenteellisesti ja kulttuurisesti niin kompleksinen, että toteemijärjestelmä ei täysin täytä jääkiekkofanien kokemusmaailmaa. Heillä on, vaikka se voikin olla vaikea uskoa, elämää myös jääkiekon ulkopuolella. Jääkiekko instituutiona ei heille maailmankaikkeuden synonyymi, kuten heimo oli Australian alkusukaille.

Kyse on kuitenkin jääkiekkoyhteisön omasta sosiaalisesta rakenteesta ja niistä asioista, jotka sille ovat maailmankaikkeudessa tärkeitä. Toteemijärjestelmän kautta ei artikuloida

12

koko yhteiskunnan ja maailmankaikkeuden jäsenyyksiä. Jääkiekkofaneja kuvailemalla saadaan selville, miten

heidän yhteisönsä on rakenteistunut. Jääkiekkofanit ovat pääosin miehiä, vaikka etenkin tyttöjen osuus on kasvamassa. Tämä kiinnittää fanit maskuliinisen voiman ja pärjäämisen ihannointiin. Toinen piirre faneissa on selkeyden ja suoraviivaisuuden arvostus. Kaikenlainen 'vekslaaminen ja nysvääminen' on

halveksittavaa, 'ämmämäistä touhua'. 'Rusettiluistelua', on usein kuultu tuhaudus katmosossa. Kolmas seikka on usko darwinistisella luonnonkampailulla ratkeavaan hierarkiseen järjestykseen, jonka tieltä on karsittu kaikki feminiinisiksi mielletyt ('akkamaiset') esteet: vastuu, huolenpito, solidaarisuus jne.

Näistä arvostuksista konstituoituu faniyhteisö. Se on vapaiden, vahvojen (miesten) muodostama ryhmä, jonka jäsenten välisiä suhteita eivät rasita kulttuurissa tuotetut koukeroiset normit. Hierarkia vallitsee siten, että osa jäsenistä omistaa toteemin, so. joukkueen, osa toteemin representaatioita, esim. joukkueen lipun tai paidan, osa ei mitään.

Tällaisen yhteisön rakennetta artikuloi jääkiekko instituutiona. Se on loputonta olemassaolon kamppailua (=taistelua mestaruudesta tai sarjapaikasta). Selkeyttä edustavat äärimmäisen funktionaaliset välineet, jotka ovat kaikilla pelaajilla samanlaiset. Joukkueet

myös usein ker-
toivat suo-
"se oli maali saatanan paska! pese lasis perkele!"

raan tavoitteistaan, mikä lisää suoruden tunnetta. Saavuttaakseen haluamansa joukkueet ja niiden yksittäiset pelaajat käyttävät voimaa. Olemassaolon kamppailu koskee joukkueiden lisäksi pelaajia, jotka taistelevat pysyäkseen edustusjoukkueessa.

Jääkiekkototeemit kuvaavat faneille kaiken sen, mitä he maailmassa arvostavat (voima, selkeys, hierarkia). Jo toteemien oma hierarkia muistuttaa fania hänen arvoistaan. Jokaisessa riitissä, aina kun hän näkee oman toteeminsa (joukkueen) tai osia siitä (lipun, pelipaidan) hän muistaa kuka on, mihin kuuluu ja mikä on tärkeää. Latentti käsitys oman maailmankaikkeuteen ankkuroituneen yhteisön jäsenyydestä, meistä, saa fanit kokemaan pyhyiden tunteen koko ottelun ajan. Heidän yhteisöllisyyden kokemuksensa toteemien kautta on suorastaan liikuttavan vankka. Se kiteytyy Jokeri-fanin urossa Jokereiden voitettua Tapparan 5-3: '2-3 annettiin ja sitten alettiin pelaan.'

karmea totuus televisio-ohjelmista

osa 1: visailut ja 'tieto'kilpailut

Sonja Björkbacka

Sankarijournalismi ei ole kuollut! Tv-kriitikko Sonja Björkbacka on yli-inhimillisin voimainponnistuksin katsellut viikon ajan television surkeimpia ohjelmia. Hän on lupautunut muutamien sanojen luonnehtimaan näkemäänsä Asiasanan lukijoille, jotta heidän ei itse tarvitsisi ryhtyä moiseen mielettömyyteen – Kids, don't try this at home! Nyt alkava sarja tullaan alhaisten katsojalukujen vuoksi lakkauttamaan heti pilottijakson jälkeen.

megavisa (mtv3 ma, ti, ke 18.25)

Tämän bingoa (horror!) etäisesti muistuttavan tietokilpailun juontaja Jukka-Pekka Palo on lahjakas näyttelijä. Hän esittää rasittavaa niljaketta niin luontevasti, että miestä saattaisi äkkiseltään erehtyä luulemaan luonnostaan epämiellyttäväksi.

Juontajan apuria kutsutaan 'megatytyksi'. Tämä numeronluettelutaitoa vaativa virka on erittäin tavoiteltu, ja siinä voi toimia vain yksi henkilö kerrallaan (vrt. arkkiatri).

Megavisan kilpailijat ovat ns. tavallisia kansalaisia, jotka esiintyvät ymmärrettävistä syistä pelkillä etunimillään, useimpien luukisi myös kaipaavan paperipussia päähänsä. Ruotsinlaivalla (horror!) kuvatun studiokilpailun lisäksi Megavisaan liittyy myös katsojille tarkoitettu kotipeli, jonka sääntöjä en tunne, koska olen aina heittänyt postiluukusta tulleet Megavisa-kupongit suoraan jätetäperilaatikkoon.

kymppitonni (mtv3 ti 21.30)

Hesarin tv-ohjelmisivu ilmoittaa Kymppitonin tuottajaksi Riitan Hevos-Shown. Itse

'Riitta' ohjelmassa esiintyykin, mutta hänen studioon raahaamansa eläinkunnan edustajat muistuttavat enemmänkin koiria. Omituista.

Kymppitonin idea on muistaakseni Spede Pasasen keksintöä (kuinka ollakaan), ja sen kilpailijat ovat epämääräisillä ansioilla julkkiksiksi kohonneita henkilöitä, joiden on jostain syystä pakko toistaa ääneen joka ainoa kuulokkeistaan kuulemansa sana.

Jos kaikki näille pastellisävyisissä kanakopeissaan istuville puliveivareille vuosien varrella syydetty rahat olisi käytetty parempien ohjelmien tuottamiseen tai ostamiseen, saat-taisi television katselu olla selvästi nykyistä miellyttävämpää.

hugo (tv2 ke 19.00)

Vierustoverin lehden lukeminen olan yli esim. junassa on hauskaa. Siinä säästää rahaa, ja erityisen mukavaa on ärsyttää lehden omistajaa, joka ei kuitenkaan kehtaa kieltää kuilemistasi.

Sen sijaan ei ole erityisen kiinnostavaa seurata television välityksellä, kun joku pelaa puhelimitse alkeellisen näköistä nintendopeliä.

13

onnenpyörä (mtv3 to, pe 18.25 & la 20.00)

Typerähkö (arvatenkin Amerikasta kopioitu) eräänlainen hirsipuupelin sovellus, jossa luulisi orangutanginkin pärjäävän. Kirkasväriset vilkkulamput, ruma pyörähärveli ja seipäänniellyt Kim Floor lamauttavat kuitenkin kilpailemaan tulleiden lukihäiriköiden aivot toiminnan niin täydellisesti, että kotikatsoja tuskastuu jo ensimmäisen sananparren kohdalla. No, saapahan ainakin kokea olevansa edes jotakuta älykkäämpi!

Onnenpyörä on Ruutuässä ja Kymppitonni ohella elävä varoitusmerkki kaikille Suomen kauniille tytöille: älkää ryhtykö misseiksi, päädytte typeriin visailuihin virnistelemään naamanne mustelmille ja sanomaan 'heippa' ja 'kukas se seuraava kilpailija onkaan'!

speden spelit (mtv3 to 20.00)

Maamme virallinen ns. hauska mies Pertti Pasanen on onnistunut hätkähdyttävällä tavalla huijaamaan Suomen kansaa Veikkaus Oy:n avustuksella. Skottiruututakkimiehen jo vuosikaupalla eri nimillä (Sallitut leikit, Spedestroika jne.) pyörinyt päänsärkyä aiheuttava kilpailuohjelma on nykyään kytketty jonkinlaiseen lottoarvontaan. Rahapelejä hullun lailla pelaava kansa saadaan tuijottamaan raskittavaa mölinä- ja hyppelähtimissä showta jättipotin toivossa.

Pasanen kunnostautuu ihailtavasti myös nuorisotyöttömyyden hoidossa; Speden Speleistä on löytynyt duunia isännän itsensä lisäksi tyttarellekin. Pirre Pasanen toimenkuva on vastaava kuin muiden visailujen ex-missien.

aikansa kutakin (tv1 pe 20.00)

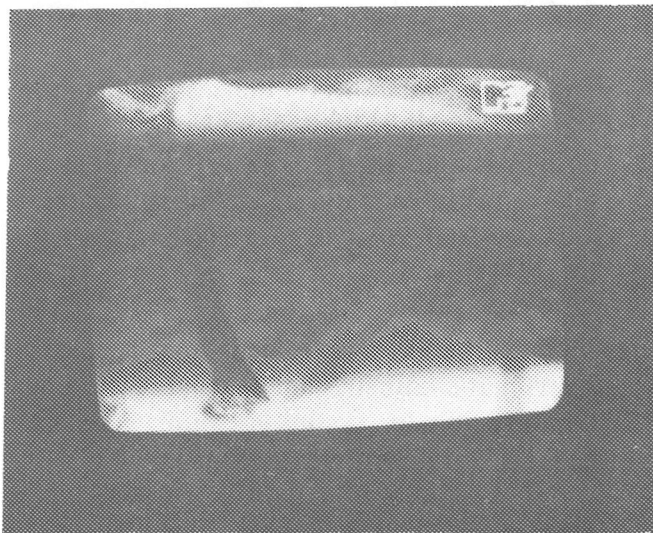
14

Aikansa kutakin on tietokilpailu vain sanan aajassa merkityksessä, sillä suurin osa ohjel-

ma-ajasta kuluu hassujen mustavalkoisten arkistofilmien katseluun, ja itse kilpailukin on lähinnä ikäihmisten leppoisa yhteisten muistojen kelailua.

Lasse Lehtisen kanssa sohvalla istuskelevat vieraat ovat jo päässeet siihen ihmisiän vaiheeseen, jossa nuoruusajan tapahtumat ovat paremmin muistissa kuin viimeaikaiset, ja niinpä pisteiden sijasta kerättyjen kahvipakettikuvien haaliminen sujuukin heiltä ketterästi.

Tämä saattaa olla vielä tässä vaiheessa mukavaa, mutta pelkäänpä, että suurten ikäluokkien kollektiivisen dementian edetessä voi pian olla, ettei televisiosta muuta tulekaan kuin 50- ja 60-luvun muistelua, ja etenkin 50- ja 60-luvun televisio-ohjelmien muistelua.

ruutuässä (mtv3 la 16.00)

Vanhan kunnon Jorma Pulkkinen isännöimä 'otetaanko jo neljäskin luukku'-ohjelma on sinnitellyt ällistyttävän kauan iltojemme riesana. Luulisi, että kaikki Suomen ääliöt olisivat jo ehtineet soittaa sinne, mutta kummastipa noita tuntuu vieläkin riittävän.

Ruutuässä sijoittuu interaktiivisuusasteikolla melko korkealle, sillä kaikki kilpailijat ovat ns. tavallisia tv:n katsojia, jotka jostain syystä haluavat nolata itsensä julkisesti luulemalla

Ulf Sundqvistia Parkanon terveyskeskukseksi tai muuta vastaavaa.

Ohjelmassa on tapana lahjoittaa Ruutuässä-t-paita niille pökiöille, jotka eivät tunnista kuvassa olevaa hahmoa senkään jälkeen, kun kaikki luukut on poistettu. Vaikea kuvitella kuinka kukaan kehtaisi pitää julkisilla paikoilla moista epäesteettistä vaatekappaletta, joka kaiken lisäksi on todiste kantajansa tyhmyydestä.

missä mennään (tv2 la 18.10)

Merkillinen maantieteellishenkinen kilpailu, jossa eri kyläpahasten edustajat yrittävät mahdollisimman nopeasti tunnistaa filminpätkissä esiintyviä ulkomaita.

Tämä ohjelma on ilmeisesti suunnattu niille, joiden mielestä on jännittävää katsella naapurin Playa del Inglesin valokuvia.

matkalle maailman ympäri (mtv3 la 19.30)

Sen ainoan kerran kun sekunnin murto-osan ajan katsoin tätä nimensä puolesta huolestuttavan arvokkaiisiin palkintoihin viittaavaa ohjelmaa, siinä kilpailivat Las Vegas-Elvikseksi pukeutunut Klaus Thomasson ja Kalevi 'hiilimonoksidi' Häkkinen teltan pystytyksessä. Älkää kysykö mistä johtuu väkivalta etc.

lauantaileikit (tv1 la 21.15)

Mikä voisi olla karmivampaa kuin Kymppitonin kaltainen tietokilpailu, jossa kysellään katsojien lähettämiä kysymyksiä? Aivan, Kymppitonin kaltaisen tietokilpailun, jossa kysellään katsojien lähettämiä kysymyksiä ja Levyraadin ristisiitos.

Tämän 'musiikkipitoiseksi visailu- ja kisaluohjelmaksi' itseään kutsuvan teennäisen hirvityksen kaltainen esitys saattaisi mennä läpi lukion puurojuhlan viihdeohjelmanumerona (uskonnonopettajan puheen jälkeen mikä tahansa menee läpi) mutta lupamaksuvarojen uhraaminen tälläisiin tarkoituksiin on vähintäänkin arveluttavaa.

kolmosvisa (mtv3 su 21.00)

Puoli iankaikkisuutta kuvaruudussa pyörinyt maanvaiva ja sen aina yhtä sietämättömät isännät Reijo 'puhun epäselvästi huulia liikuttamatta' Salminen ja Jyrki 'minä tiedän kaiken' Otila ovat saaneet käytyä läpi kaikki Suomen julkkikset, puolijulkkikset ja julkkista joskus kadulla vastaan tulleet.

Niinpä Kolmosvisa onkin joutunut palaamaan siihen, mistä parivaljakko aikanaan tv-uransa aloitti eli näyttelijöihin.

Tämän ratkaisun etu on se, että suurin osa kilpailuajasta kuluu komeljanttarien pelehtimiseen, eikä Otilan hölmöille kompakysymyksille jää kovin paljon aikaa.

Visailut voidaan huoleti luokitella huonoiksi ohjelmiksi. Mutta kun rima alitetaan oikein kunnolla, saadaan aikaan melkoisia klassikkoja. Esimerkkinä huonoudessaan timanttisesta tietokilpailusta on mainittava

TV2:n viime- ja toissakesäinen Jaska ja Ari. Tämä visailu todellakin etsii vertaistaan sähköisen viestinnän historiassa: kuka pystyisi keksimään mitään ällistyttävämpää kuin vatsastapuhuja ja mulkosilmäinen puunukke kyselemässä äärihelppoja kysymyksiä umpityhmiltä soittajilta, joista kukaan ei halua ottaa vastaan palkintona olevaa minitelevisiota?!

Vetoan Yleisradioon ja MTV:hen: päästäkää Jaska ja Ari takaisin telkkariin ja lopettakaa kaikki muut tietokilpailut!

15

väärät vehkeet?

Markus Määttänen

”Olen miehen ruumiissa vankina oleva lesbo”, määritteli eräs amerikkalaisen Kielikoulu- runoilijaryhmän jäsen uuden mieskäsitteen. Tai yksinkertaisemmin vain: ”Olen homoseksuaalinen nainen”, niinkuin työkaverini asian määritteli. Sukupuoleltaan hänkin oli mies. Mutta entäpä jos ihminen todella tunteekin olevansa vankina väärällä sukupuolella varustetussa ruumiissa? Vai onko sukupuolella lopultakaan mitään merkitystä rakkautteen tai seksuaalisuuteen? Seuraavassa muutamia elokuvallisten kommenttien esittelyjä aiheesta.

p(l)ain truth

Tämänvuotisilla Tampereen lyhytfilmijuhlilla palkittu Ilppo Pohjolan elokuva P(l)ain Truth pureutui kysymykseen speedmetallin ja kiihdytetyn kiihotetun Mtv-kuvaston voi-

16

malla. Pohjola oli saanut idean elokuvalleen tavattuun Rudi-nimisen kaverin, joka oli vaihtanut sukupuoltaan naisesta mieheksi. Kun Pohjolan edellinen elokuva, Tom of Finland – Daddy and the Muscle Academy, kertoi kohteestaan rauhallisesti ja sympaattisesti, niin P(l)ain Truth kävi päälle irvistellen kuin s/m-kisoissa hopealle jäänyt raiskaaja. ”Pidätkö itseäsi miehenä vai naisena? Nautitko jatkuvasti joitakin tiettyjä sukupuolihormonivalmisteita? Vai-vaavatko sukupuolielimesi sinua? Aaaargh!” Vatsaakääntävän kuvallisen vyörytyksen jälkeen P(l)ain Truth päättyy rauhallisiin kuviin Helsingin keskustassa olevasta vanhasta uimalasta, jossa Rudikin uiskentelee pallit

keikkuen karvaisten rumien äijien joukossa. Sukupuoli siis määrää ja rakentaa koko maailmamme.

liquid sky

Sukupuoleen voi suhtautua myös Pohjolaa rauhallisemmin. Toisten mielestä sukupuoli on vain merkityksetön yksityiskohta, josta ei ainakaan kannata tehdä ongelmaa. Venäläissyntyisen Slavan Tsukermanin USA:ssa yksitoista vuotta sitten ohjaama ”dekadentti” (The Alanen Bros.) tieteiselokuva Liquid Sky on kylläkin visuaaliselta ilmeeltään melkein yhtä rankka kuin Ilponkin elokuva, vaikka jättääkin kuvilla räiskimisen vähemmälle. ”Ei kai se ole sukupuolielimistä kiinni, ketä rakastaa”, toteaa Liquid Skyn päähenkilö, joka omien sanojensa mukaan on androgyynimpi kuin David Bowie. Samaan aikaan avaruudesta saapuu ufollinen alieneita, jotka metsästävät orgasmin aikana aivoista erittyvää hormonia öisestä suurkaupungista. Orgasmin saadessaan muukalaisten haaviin joutunut ihminen häviää taivaallisen kirkkaaseen välähdykseen, oli sitten mies, nainen tai hermafrodiiti. Loistavaa — modernia kerrontaa ja tieteiskitcheyä!

the crying game

Samoilla linjoilla Liquid Skyn kanssa sukupuolielimien merkityksettömyydestä on myös Neil Jordanin tämänvuotinen oscarjulkufilmi The Crying Game. Aikaisemmin mm. naisen seksuaalisuutta Angela Carterin mukaan elokuvassa Sudet tulevat (The Company of the Wolves, 1984) käsitellyt Jordan on tällä

kertaa mennyt teemoissaan hivenen pitemmälle. Rakastumistaan ei voi enää pysäyttää, vaikka rakkauden kohteen sukupuoli selviäisikin vasta myöhemmin. Sudet tulevat – elokuvan toisena perustarinana on Angela Carterin tarina, *The Company of the Wolves*, jossa susien kasvattama nainen huomaa olevansa nainen, vasta kun hänet otetaan metsästä ihmisten huomaan.

The Crying Gamessa taas IRA:n terroristi rakastuu panttivankinsa tyttöystävään, joka paljastuuikin homoksi transvestiittimieheksi, yeah! Kiintoisinta jutussa on, että ”humaanin” IRA:n miehenä ensimmäisen järkytyksen ja oksennuksen helpotettua suhde kehittyy ja syvenee huomattavasti. Stephen Rean esittämä IRA:n rivimies ei voi muuta kuin todeta, että ei rakastuminen siitä enää mihinkään muutu jos kerran on jo rakastunut. ”Merkityksetön yksityiskohta”, toteaa Dilkin jalkovälistään riippuvasta kalusta.

Diliä näytellyt Jaye Davidson oli tämänvuotisessa oscarhömpässä ehdolla parhaasta mies-sivuosasta. Äklölle Hollywoodille olisi varmasti tehnyt terää, jos Davidson olisi kauniissa naisen iltapuvussaan kävellyt estradille pitämään kiitospuhetta paras miessivuosaoscarista. Mutta se kai olisi ollut amerikkalaisille liikaa. No, olihan Academy of Awards sentään huomannut The Crying Gamessa sen välähtävän hetken, kun Dil paljastaa munansa ja tästä hyvästä palkinnut filmin käsikirjoitusoscarilla. Kuten odottaa saattoikin, The Crying Gamen tarina olisi muuten pohjimmiltaan hyvinkin tavanomainen, ellei siinä vilahtaisi noita paljeja niin hätkähdyttävästi.

orlando

Olla siis mies, vaikka onkin nainen, tai päinvastoin. Eikö olisi helpompaa olla kumpaakin, androgyyni, hermafrodiitti? Sally Potterin

Virginia Woolf –filmatisointi Orlando kertoo naisesta, joka syntyy mieheksi 1600-luvun Englantiin ja elää vanhentumatta läpi vuosisatojen aina 1900-luvulle asti. Orlandolta käy aivan yhtä hyvin eläminen sekä miehenä että naisena eikä sukupuolen ja –polven vaihdokset vuosisatojen kuluessa tuota mitään ongelmia tälle kauniille ihmiselle. Vielä kun kastroattilaulajaa muistuttava, androgyyneistä gyynein, Jimmy Sommerville, lauleskelee enkelinä videotaivaalla, voi Orlando astua viimein, ah, auvoiselle 1900-luvulle itsenäiseksi, kauniin sukupuolettomaksi yksinhuoltaäidiksi / –isäksi. Tosin Potterin elokuva tuntuu keskittyvän enemmänkin pelkästään loistavan puvuston esittelemiseen eri vuosisadoilta kuin varsinaiseen sukupuoliteemaan (sex/gender, Auranen 1993). Tilda Swintonin esittämä Orlando on sekä miehenä että naisena täsmälleen saman näköinen, eli viehkeä punapää, jota joku Kari Suomalais –fani voisi pitää provokatiivisena militanttina feministinä. Tosin Swintonin kasvot ovat elokuvassa koko ajan yhtä vahamaiset kuin koko elokuvakin, joten suurempia fiboja tästä elokuvasta ei juuri irtoa. Filmiä haukuttiinkin heti tuoreeltaan pelkäksi Greeneway–plagiaatiksi, mitä se ainakin koreiden kuvien osalta tuntui olevankin.

Olit sitten miehen ruumiissa tai naisen ruumiissa, vankina tai vapaa, on joka tapauksessa mukavaa huomata että sukupuolta elämää määräävänä tekijänä osataan katsastella elokuvissa muullakin tavalla kuin pelkästään ase kädessä, kuten vaikkapa Thelmassa ja Louisessa tai Alieneissa. Tosin Pohjolan P(l)ain Truthissa heilutellaan kyllä uhkaavasti speedmetallin tahdissa karttakeppiä ja sideharsoa, mutta mielummin niitäkin kuin tuliaseita, kranaatteja, terminaattoreita.

17

tampere film festival 10.-14.3.1993

Harri Alanne

Tampereen 23. lyhytelokuvajuhlille oli jälleen kilpailusarjojen lisäksi koottu mielenkiintoisia ja monipuolisia ohjelmistokokonaisuuksia. Elokuvan suuren tuntemattoman, Intian dokumentti- ja lyhytelokuvia esitettiin suhteellisen kattavasti. Eräs teemoista oli hullu vuosi 1968– Tsekkoslovakian miehityksen, Martin Luther Kingin ja Robert Kennedyn murhien ja suurten opiskelijamelakoiden vuosi. Lisäksi oli tarjolla saksalaista avantgardea 20-luvulta, saksalaista undergroundia 90-luvulta, uskontoon liittyvä esityssarja Ecce Homo, tietokoneanimaatioita, musiikkivideoita jne.jne.

Kuten niin usein ennenkin voimakkaimmat ja mieleenpainuvimmat esitykset käsittelivät sotaa, väkivaltaa ja ahdistusta. TV-uutisten reportaasit eivät koskaan kykene taustoittamaan ja luomaan kokonaiskuvaa yhtä tehokkaasti kuin asiantunteva dokumenttielokuva.

18

Elokuvan symboli-
kieli voi olla myös tehokas keino saattaa toisten ihmisten todellisia tuntemuksia katsojan tajuntaan.

Seuraavassa joitain mieleenpainuneita, tehokkaita ja järkyttäviä elokuvia Tampereen lyhytelokuvajuhlilta 1993.

sian vuosi

Emile de Antonion Sian vuosi on merkittävimpiä ja tiukimpia Vietnam-dokumentteja kautta aikojen. Elokuva antaa kiitettävän selkeän kuvan Vietnamin sodasta ja sen syntyyn johtaneista syistä. Sodan vastapuolten ajattelumaailmojen ero tuodaan ymmärrettävästi esille– tätä taustaa vasten koko konfliktin mielettömyys avautuu katso-

jalle. Dokumentin avulla saa myös jonkinlaisen kuvan amerikkalaisten älyttömiin mittoihin paisuneista sotaponnisteluista– ja etenkin niiden turhuudesta. Sian vuodessa viitataan, taannoisen Oliver Stonen JFK-leffan tavoin, myös asevarusteluteollisuuden osuudesta Vietnamin sotaa koskeneita päätöksiä tehtäessä. Ideologioiden avulla on aina ollut helppo sivuuttaa inhimillinen kärsimys.

p(l)ain truth

Ilppo Pohjolan voimakas kuvaus transseksuaalisuudesta ja 'väärän' sukupuolen aiheuttamasta ahdistuksesta oli filkkareiden suurvoittaja. P(l)ain Truth voitti kotimaisen kilpailun ja palkittiin kansainvälisessä kilpailussa tuomariston erikoispalkinnolla. Lisäksi Pohjolan elokuva voitti ylivoimaisesti yleisöäänestyksen sekä kotimaisessa että ulkomaisessa sarjassa.

Pohjola itse kuvaa elokuvaansa symboliseksi dokumentiksi. Puhetta elokuvassa ei ole lainkaan. Pohjola kuvaa seksuaalisen identiteetin ongelmia ja ahdistusta voimakkaiden kuvien ja päälleikäyvä musiikin avulla. Hyökkäävä

musiikki ei suo katsojalle hetkenkään rauhaa. Vuoroin aggressiiviset ja ahdistavat kuvat yhdessä musiikin kanssa luovat kuvan pelon, epävarmuuden ja toivottomuuden täyttämästä maailmasta— joillekin ihmisille todellisesta ja jokapäiväisestä.

tanjuska ja seitsemän perkelettä

Pirjo Honkasalon pitkä dokumentti oli filkkareiden avajaisnäytöksenä. Tanjuska on 12-vuotias valkovenäläinen tyttö, joka kaksi vuotta sitten lakkasi syömästä, vähitellen myös puhumasta ja kasvamasta. Useiden epäonnistuneiden hoitoyritysten, niin mielisairaaloissa kuin kaikenlaisten parantajien parissa, jälkeen Tanjuskan vanhemmat päättivät turvautua isä Vasilin apuun. Koillis-Virossa

20

isä Vasilin johtamassa uskonnollisessa yhteisössä Tanjuskasta karkoitetaan perkeleitä tuntikausia

kestävien päivittäisten seremonioiden avulla. Isä Vasilin mukaan Tanjuskan on ottanut valtaansa Seitsemän perkelettä, joiden karkoittaminen sitten tapahtuu ristin ja vyöllä

hakkaamisen avulla. Dokumentissa kuvataan Tanjuskan elämää vuoden ajan, kuvausten loppuvaiheiden aikana on isä Vasilin mukaan jo muutamasta perkeleestä päästy eroon.

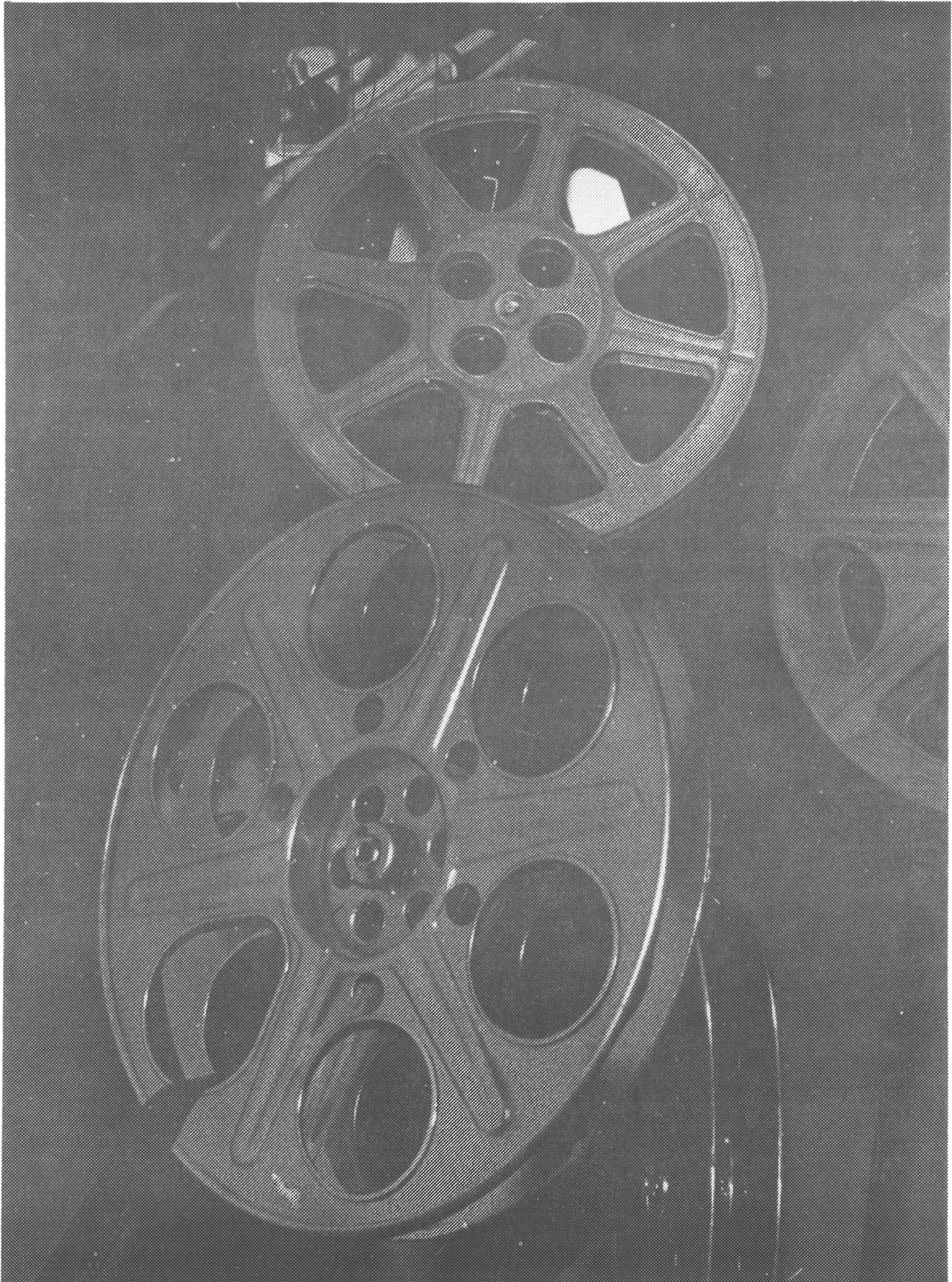
muuta palkittuja elokuvia

Kansainvälisen kilpailusarjan voittanut bulgarialaisen Eldora Traykovan Neonvalotarinoita kuvaa erään rautatieaseman kodittomien elämää. Kodittomuudesta ja köyhyyydestä huolimatta niin lapsilla kuin aikuisillakin riittää toiveita ja unelmia tulevaisuuden suhteen.

Sylvain Roumetten Contacts palkittiin parhaana dokumenttielokuvana. Elokuvassa sotavalokuvaaja Don McCullin kertoo työstään sodan keskellä ja kammonsäitä kohtaan. Kuvat sodasta ja kärsimyksestä Vietnamista, Biafrasta ja Bangladeshistä järkyttävät.

Benoit Cohenin Lola posse, Lolan jengi, sai kunniaininnon kansainvälisessä kilpailusarjassa. Lola posse kuvaa pariisilaisnuorisoa ja suurkaupungin väkivaltaa ja nuorison vierantumista.

appelsiinikahvia ja perunaleivoksia

Harri Alanne

Otto Auranen

Matti ”**E**” Säteri

Huonoa oloa ja rahanmenoa pelkäämättä on Asiasanan tutkiva journalisti-kolmikko käynyt Tampereen kahviloiden kimppuun. Tuloksena on – kuinkas muuten – pinoittain formaaleja evaluointilomakkeita täynnä objektiivista joukkotiedotusta, kuitenkin sopivasti kunkin journalistin subjektiivisella näkemyksellä höystettynä. Lukekaa niin tiedätte Tampereen objektiivisesti parhaimman kahvilan.

cafe soolo

Avoinna: ma–la 11–24, su 12–24

Osoite: Yliopistonkatu 55 (Tampere–talo)

Sijainti: Aika kaukana keskustasta, pitää osata erikseen tulla. Erinomainen Tampere–talon kävijöille. (OA) Ihanteellinen yliopistoon nähden.

Tilat: Tilava, paikkoja varmaan satakunta.

22 Sisustus linjakas, mutta hieman kalsea. Akvaarion tuntua. (OA) Vaikuttavan korkeat, paljon ilmaa ja oikeita kasveja. Kammottava akustiikka, kaiku koskee korviin, heikko ilmastointi.

Palvelu: Itsepalvelu, myyjä ystävällinen. (OA) ok.

Valikoima: Leivos– ja muu ruokavalikoima suppea. Juomista saatavana kahvia, teetä, limsaa ja kaakaota. Väkeviä alkoholijuomia melko paljon. (OA) Heikohko, vain paria eri pullalajia. Vadelmateetä löytyi onneksi (pusista).

Hinnat: Korvapuusti 5 mk, wiineri 9 mk, tee 6 mk, kaakao 9 mk, limsat 6–10 mk. Melko kallista siis. (OA) Laatuun nähden kohtuuttomat.

Laatu: Kaakao maistui pussikaakaolta, eli ei mikään makuelämys, etenkin jos vettä on paljon kupissa. Korvapuusti vähän kuiva ja kova. (OA) Vaniljaviineri pieni, litteä, vähävaniljainen (ja vaniljan pinta kuivettunut, yök) ja –sokerikuorrutteenen, ei todellakaan enää tuore.

Muuta: Suihkulähde voi vaikuttaa elegantilta, mutta sen solina häiritsee pitkän päälle. Äänet kaikuvat kovien pintojen ja suuren tilan takia. (OA) Teekupit polttavat käsiä, tupakan savu yököttää. Pienenkin ihmismäärän aikaansaama meteli alkaa nopeasti ärsyttää. Todella neuroottinen paikka. Tätä ei voi suositella missään oloissa. Tai, jos pitää saada tilaa suurelle ihmisjoukolle, tätä voi tietty kokeilla. Alakuppila tosin soveltuu tarkoitukseen paljon paremmin. Varoitus: opiskelija! Älä kannata rahojasi tänne!

meidän muori

Avoinna: ma-pe 8-21, la 9-17

Osoite: Rautatienkatu 16

Sijainti: Hieman hälyinen paikka hotellin receptionin vieressä. Tosin osa kahvilasta paremmin melulta eristetty. Hotellin asukkaille hyvä, muuten vähän vaikea löytää, vaikka onkin keskustassa. (OA) Kahvilatila leviää kate-
tulle sisäpihalle.

Tilat: Melko tilava paikka, tuoleja ja pöytiä runsaasti (n. 80 istumapaikkaa). Avoimet tilat, etenkin sisäpihalla. Mukavat tuolit. (OA) Mukavan väljät, pöytiä riittävästi, suihkulähteiden solina rentouttaa, valaistus kevyen hämyinen. Täällä viihtyisi pitkään, keskustellen tai lueskellen.

Palvelu: Itsepalvelu. Myyjä OK. (OA)

puusti (myöhäinen testiajankohta saattoi vaikuttaa) – tosin iso ja vahvasti sokeroitu, haudutettu tee ei tuoksu eikä maistu millenkään.

Muuta: Miellyttävät, pehmeät tuolit sisäpihalla, kookkaat pyöreät pöydät, istuskelu ja lehdenluku sujuvat mukavasti. Paljon nuoria asiakkaita, paljon ihmisiä mutta ei kuitenkaan rauhatonta tunnelmaa tai meteliä. Tupakansavu häviää nopeasti korkeuksiin. Sitäpaitsi suihkulähteissä on kiva leikkiä.

23

cafe stockmann

Avoinna: ma-pe 10-20, la 9-17

Osoite: Hämeenkatu 4

Valikoima: Leivoksia/muita vastaavia 5-6 eri laatua. Tarjolla myös neljä erilaista salaattia. Juomista saatavana teetä, kaakaota, kahvia, limsaa (neljä). Myös väkeviä alkoholijuomia. (OA) Suppeahko pullavalikoima, tiettävästi tunnettu voileivistä, ei erikoiskahveja, ei edes cappuccinoa & espressoa.

Laatu: Rahkaleivos hyvä (so. ei kuiva). Pussikaakao kuten Soolossakin, alle keskitason. (Miksei ole Tazzaa?) (OA) Kuivahko korva-

Sijainti: Ydinkeskustassa, tavaratalon sisällä kahvilaan on vaikea löytää. Muuten hyvä sijainti. Rauhallinen paikka. (OA)

Tilat: Suuri tila, josta suurin osa tosin menee tarjoilutiloille. Ikkunoiden vieressä olevat pöydät aika ahtaasti, muut väljemmin sijoitettu. Sisustus yhdistelee monia eri tyyliä, paikoin mauttomastikin. Tuolit huteran oloiset. Istumapaikkoja yli 100. (OA) Käytävämäisyys leimaa, ei suunniteltu ihmisten katselemi-

seen, lähinnä istuskeluun & keskusteluun. Ik-kunoissa näköalaa rajaavat, ärsyttävät rumat lasimaalaukset. Pitkä perinne kammottavien tekokasvien suosimisessa.

Palvelu: Itsepalvelu. OK. (OA) Henkilökunta iäkästä, rutinoituneen kohteliasta.

Valikoima: Runsas kaikilta osin. Kaakaota silti vain pusseissa, vaikka kahta merkkiä. Leivoksia, pullia ja sämpylöitä kaikkia melkein kymmentä laatua. Mehuja, salaatteja, piirakoita, limsoja ja jäätelöitä useampaa

24

lajia. (OA) Sairaalloisen monipuolinen, ei kuitenkaan perunaleivoksia!

Hinnat: Mainettaan parempi. (OA) Eivät

lainkaan niin pahat kuin yleensä kuvitellaan – erittäin kilpailukykyiset.

Laatu: Pussikaakao ei ole nautinto. Korvapuusti hieman kova. Ei täälläkään Tazzaa. (OA) Appelsiinikahvi herkullista (varsinkin kerman ja sokerin kanssa), sitäpaitsi halvempaa kuin ensi silmäyksellä saattaa vaikuttaa! Sachertorttu mehevä ja maukas, hinta vain 12 mk.

Muuta: Minkä takia keski-ikäinen tarjoilija palveli kassalla eivätkä ne hyvännäköiset tytöt? (OA) Päivisin koululaisten kansoittama, illalla 18 jälkeen säännönmukaisesti lähes tyhjä. Tupakansavu ei haittaa salin savuttomassa päässä.

brander

Avoinna: ma-to 8-19, pe 8-20, la 8-19, su 10-19

Osoite: Asematunneli

Sijainti: Melko hälyisä paikka. Ohikulkevat ihmiset hyvin katseltavana. (OA)

Tilat: Pienet (liiaksi), istumapaikkoja vähän. Tunnelin laidalla olevat penkit ovat liian kapeita ja pöydät eivät ole kunnolla kiinni. (HA) Ahdas. Istumapaikat osin ulkona, osin sisällä. Sisustus aika tyylikäs. Ulkona olevat 'baarijakkarat' ja pöydät hankalia. (OA) Ahtaat, postmodernia viehätystä.

Palvelu: Kohtalainen. (HA) Asiallinen, asiantunteva. (OA) Ok.

Valikoima: Hyvä, laktoosittomia tuotteita

kohtuullisesti tarjolla. (HA) Runsas ja tuore. Tarjolla piiraita, leipiä, pullia, leivoksia, jopa määmiä. Juomista kahvi, pussi- ja haudutettu tee, pussikaakao, sekä mehuja ja limsoja. (OA) Erittäin runsas, vertautuu Stockmanniin, ei kuitenkaan jäävettä! Tuotteiden esillepanossa on nähty vaivaa, tuotteet näyttävät todella houkuttelevilta.

Hinnat: Kaakao 7 mk, korvapuusti 4,50 mk, perunaleivos 8,50 mk, pussitee 5,50 mk, juustosarvi 5,50 mk, haudutettu tee 5 mk.

Laatu: Sarvi hyvälaatuinen – rapea kuori, ei tosin aivan tuore. Aavistuksenomainen lämpö tuntui vielä suussa. (HA) Pussikaakao tavallinen (=keskinkertainen). Korvapuusti tuore ja pehmeä. Rapea muttei kova kuori. (OA) Haudutettu tee tuoksuvaa mutta maun tonta, perunaleivos vaatimaton, sisällä ei liikaa valkoista tahnaa, sen sijaan lähes pelkästään sokerikakkutaikinaa.

Muuta: Rautatieasema luo oman positiivisen tunnelmansa, erinomainen paikka ihmisten seuraamisen (ja esim. valokuvaamisen) kannalta. (HA) Sijainti on ihanteellinen ohikulkioiden katseluun – aseman läheisyys sekä tunnelin merkitys läpikulupaikkana takaavat nopean vaihtuvuuden. Myös asiakkaat ovat iloisen sekalaisia. Paikka ei kuitenkaan ole tarkoitettu pitkään istumiseen, pöytiä on liian vähän. Sitäpaitsi varsinaisen kahvilan ulkopuolella olevan pystytuolen pöydät osoittautuivat kiikkeriksi, varsinkin nojaillessa.

mokkamestarit

Avoinna: ma-pe 10-18, la 10-15

Osoite: Verkatehtaankatu 6

Sijainti: Keskustassa, tosin sellaisella kadulla, jolle pitää erikseen osata. Kadulta pääsee suoraan sisään. (OA)

Tilat: Mielenkiintoiset, joskin pienet. Kuitenkin ehdottoman viihtyisät ja muutenkin miellyttävät. (HA) Ahdas mutta melko viihtyisä. Istumapaikkoja n. 10. Täynnä vanhoja kahvisäkkejä ja antiikkia. (OA) Varsinainen kahvinjuontitila ahdas, suurin osa tilasta varattu ulos myytävien kahvi- ym. tuotteiden esittelyyn. Neljä pöytää, muutama tuoli ja sohva.

Palvelu: Hyvää. (HA) Kaakao tuotiin pöytään, leivos haettiin itse. Asiantunteva

palvelu. (OA) Aidon ystävällistä, positiivista, ei negatiivisia rutiineja.

Valikoima: Loistava, kaikkea löytyy, etenkin teetä. Varmasti tampereen n:o 1. (HA) Teetä ja kahvia useita eri laatuja, samoin suklaakonvehteja. Leivosvalikoima suppea, ei lainkaan pullia. Kahvinkeitimiä myynnissä. (OA) Eri-laisia kahveja ja teetä, suklaakonvehteja. Ruskeita sokeripaloja tarjolla. Ei leivonnaisia.

Hinnat: Kohtuulliset – luonnollista, että erikoisuudet maksavat. Tee valinnan mukaan 7,50 mk. (HA) Kaakao 8 mk, aprikoosileivos 12 mk, päivän kahvi (suklaamanteli) 6 mk, suklaakonvehti 3 mk. Kahvit erittäin kohtuullisen hintaisia, maustetutkin jopa halvempia kuin normaalikahviloissa.

Laatu: Loistava. Tee valmistetaan niin kuin pitääkin, kuten muutkin tuotteet. (HA) Kaakao O'boyta, maku suunnilleen sama kuin pussikaakaoissa. Tuotiin kuitenkin houkuttelevan näköisenä. Aprikoosileivos hyvä. (OA) Mainio. Tänne kannattaa tulla pelkästään kahvin vuoksi!

Muuta: Voisi ottaa tavaksi käydä maistelemassa eri teelaatuja. Koko paikka houkuttelee olemuksellaan tulemaan uudelleen. (HA) Viehättävä mutta ärsyttävän ahdas paikka. Ahtaus pitääne jotkut poissa. Toimii kätevänä distinktiostategiana sivistyneelle keskiluokalle. (OA) Miellyttävä tunnelma, ei koväänistä musiikkia, ei myöskään ohikulkijoita – mainio, rauhallinen seurustelukahvio. Koristeltu kahviin liittyvällä esineistöllä: kahvisäkkejä, –myllyjä sekä arvoituksellisia laitteita.

arnold's donuts

Avoinna: ma-pe 8.30–19.30, la 9–17, su 12–17

Osoite: Hatanpään valtatie 1 (Koskikeskus)

Sijainti: Koskikeskuksen Ahtojääntori melkoisen kalsea ympäristö. (HA) Koskikeskuksen sisäänkäynnin lähellä. Helppo tulla sisään, mutta huomaamaton jollei tiedä mitä hakee. (OA)

Tilat: Melko kehnot, istumapaikkoja vähän. Pieni, istumapaikkoja 10. (HA) Kalsea sisus-

tus, ulkona muovituolit. Ei näytä kahvilalta vaan pikaruokapaikalta. (OA) Kaksi pöytää ulkopuolella (kannattaa varoa pahvimukiaan, pöydät kallistuvat lattian suuntaisesti). Sisällä nojailutiski.

Palvelu: Kohtalaista. (HA) Kohtalainen. (OA) Jotenkin viipyilevää.

Valikoima: Donitsien osalta verraton. Esim. kahvin ja teen osalta – luonnollisesti – keho. (HA) Pelkkiä donitseja syömäpuolella, 5–6 laatua. Juomista kaakao, tee, kahvi, maito, Coca-Cola ja Sprite. (OA) Jos aiot järjestää Twin Peaks –teemabileet, et voi unohtaa Arnoldsia: Paksu Arnold (ei mitään tekemistä Ison Arnoldin kanssa) tarjoilee kaikkia Dale Cooperin suosikkidonitseja sekä juomaksi tietenkin "damn good coffee"

(kahvi on – asiaankuuluvasti – tietenkin todella kammottavaa). Donitseja saa myös mukaan erikokoisissa pakkauksissa. Vain kirsikkapiirakka puuttuu!

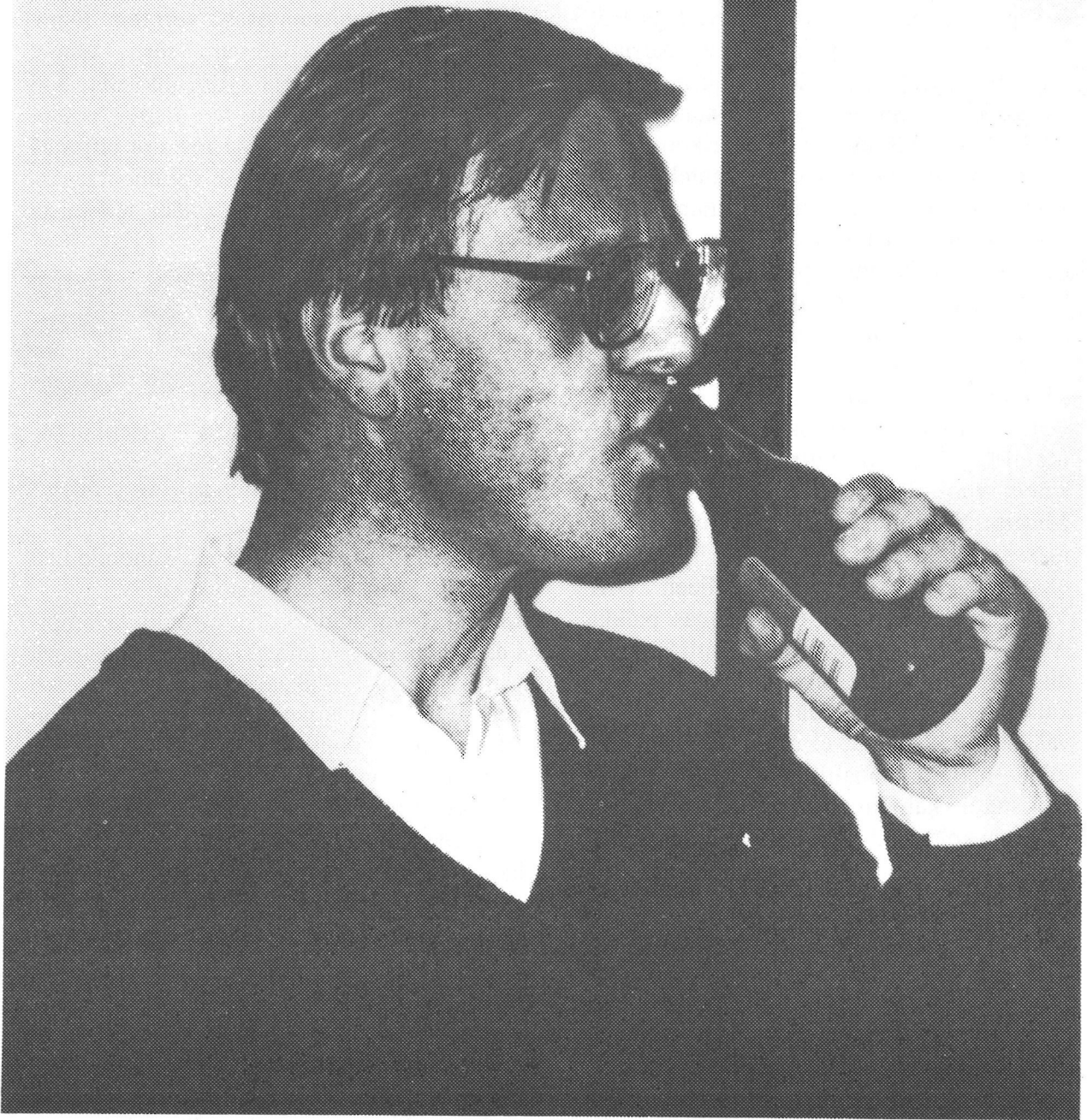
Hinnat: Hillodonitsi 4,50 mk, kanelidonitsi 4,50 mk, kaakao 6 mk. Ihan kivat.

Laatu: Hyvä, donitsit...no, eivät kyllä lämpimiä, mutta tuoreita silti. (HA) Donitsi pehmeä ja melko hyvä. Pussikaakao puolestaan melko keho. (OA) Tee uutetaan pusseista, kahvi on "damn good", mutta donitsit ovat yhtä hyviä kuin miltä näyttävät!

Muuta: Amerikkalaiskrääsän määrä ahdistaa. (HA) Kertakäyttöastiat, MTV riehuu nurkassa olevassa telkkarissa. Näyttää erehdyttävästi McDonald'silta. (OA) Ohikulkijoita on jonkin verran, Koskikeskus tuottaa hälyä, melua ja rauhottomuutta, mutta donitsihan onkin tarkoitettu nautittavaksi kotona, 18 kappaleen erissä, videoituja Twin Peaks –jaksoja katsellen (näinä kurjina aikoina korvikkeeksi tosin on kelpuutettava Kauniit ja rohkeat). Plussana pitää vielä mainita Arnold'sin donitsimyyntikärri joka päivystää Koskikeskuksen pääsisäänkäynnin liepeillä.

25

A 517

udk:n hallituksen päätökset 28.1.-25.3.1993

28.1. päätettiin

- valita UDK:n hallitukset vastaavat henkilöt:
 - sihteeriksi Jarna Hara
 - varapuheenjohtajaksi Sami Sahramies
 - opintovastaavaksi Satu Tolonen
 - sosiaalivastaavaksi Matti Säteri
 - tiedotusvastaavaksi Sami Sahramies
 - liikuntavastaavaksi Harri Alanne
 - kulttuuri- ja virkistysvastaavan valinta siirrettiin myöhemmäksi
- osallistua koulutusohjelmien esittelytilaisuuteen Yo-talolla 5.2.1993

11.2. päätettiin

- valtuuttaa Tiina Björkman järjestämään Marjatta Lahden luennotivierailu Tampereella
- antaa Jarna Haran tehtäväksi teettää kaksi UDK:n ainejärjestökaapin avainta
- valita Riitta Kettunen ensimmäiseksi ja Harri Alanne toiseksi kulttuuri- ja virkistysvastaavaksi

23.2. päätettiin

- saunaillan ajankohdaksi alustavasti to 18.3.
- että UDK hankkii muutaman korin olutta saunailtaa
- tilata haalarit, jos löytyy tarpeeksi (noin 10) innokkaita
- tilata myös UDK:n käyttöön muutamat haalarit
- että UDK maksaa haalareiden selkápainatukset (á 15 mk)

9.3. päätettiin

- järjestää kuluvan vuoden aikana juhlat UDK:n 25- ja Asiasanan 20-vuotisjuhlan kunniaksi
- pitää juhlien suunnittelukokous myöhemmin keväällä
- olla osallistumatta korkeakouluneuvoston rakenteellisen kehittämisen projektiin ajanpuutteen vuoksi

25.3. päätettiin

- järjestää suunnittelukilpailu ensi lukuvuoden Tamy-kalenterin ainejärjestöesittelyä varten
- valita tutorvastaavaksi opintovastaava Satu Tolonen.

laitosneuvoston päätökset

16.2.-23.3.1993

16.2. päätettiin

- hyväksyä laitosmäärärahan ja tutkimus- ja opetusväline- sekä kalustonhankintamäärärahan käyttösuunnitelma vuodelle 1993
- esittää yliopiston hallitukselle, että apulaisprofessori Pertti Vakkari määrätään suostumuksensa mukaisesti hoitamaan avoinna olevaa kirjastotieteen ja informatiikan professorin virkaa ajalle 1.8.1993–31.12.1993
- puoltaa apulaisprofessori Pertti Vakkarin virkavapausanomusta ajaksi 1.8.1993–31.12.1993 edellyttäen, että hänet määrätään hoitamaan avoinna olevaa professorin virkaa vastaavaksi ajaksi (Vakkari ei ottanut osaa päätöksentekoon.)
- esittää kanslerille, että dosentti Kari T. Eloranta määrättäisiin suostumuksensa mukaisesti hoitamaan apulaisprofessorin, opetuslana kirjastotiede, virkaa ajalle 1.8.1993–31.12.1993
- antaa tiedekuntaneuvostolle kirjastotieteen ja informatiikan assistentin virkaa koskeva lausunto
- ehdottaa tiedekuntaneuvostolle, että 1.8.1993 lukien avoimeksi tulevan kirjastotieteen ja informatiikan assistentin viran alaa tai tehtäväpiiriä ei täsmennettäisi
- hyväksyä kolme pro gradu- tutkielmaa ja antaa niistä tarkastajien ehdottamat arvolauseet
- hyväksyä yksi sivuaineen tutkielma tarkastajien ehdottamalla mainesamalla

29

23.3. päätettiin

- hyväksyä kaksi pro gradu- tutkielmaa ja antaa niistä tarkastajien ehdottamat arvolauseet

matador

Markus Määttänen

Mies oli ampunut aivonsa kylpyhuoneen seinälle, josta ne olivat notkeasti liukuneet lumenvalkoista kaakelia pitkin seinään kiinni muurattuun kylpyammeeseen. Ylimmässä aivonkappaleiden tahrимassa kaakelissa oli sormen paksuinen aukko, jonka ympäriltä kaakeli oli halkeillut, aivan kuin elokuvissa. Mies itse oli kaatunut kylpyhuoneen lattian keltaiselle muovimatolle, jonka alla oli nyt verilammikko ja päällä vielä muutama palanen miehen korvien välistä. Miehen oikea käsi oli käärittynä paksuun valkoiseen froteepyyhemyttyyn. Pyyhemytyssä oli nyt pieni musta reikä ja tummanpunaisia tahroja, aivan kuin sen päälle olisi roikittu punaviiniä. –'Sangre de Toro', kuului hijainen kuiskaus.

Kun nainen oli herännyt kovaan paukahdukseen makuuhuoneessa, hänen ensimmäinen ajatuksensa oli ikkunaa päin lentänyt lintu. Mutta kun nainen nousi sängystä ja nosti ikkunan sälekaihdinta, sen takaa paljastui vain apea näkymä torille, jossa mustamakka-

30

rakioskien edessä jo parveili lauma yömajoista päiväksi pois potkittuja pummeja. Aurinko pais-

toi jo korkealla ja ikkunalasissa näkyi vain pölyä, ei veristä höyhenten peittämään tahraa, jonka joku liian lujaa lentänyt varpunen oli jättänyt ikkunaan. Vasta kun nainen kääntyi pois ikkunalta, hän huomasi miehen puolen sängystä olevan tyhjä.

Tässä vaiheessa nainen jo tajusikin, mitä oli tapahtunut. Hän tiesi, että miehellä oli ase, jota hän oli piilotellut milloin missäkin naisen mielestä älyttömässä paikassa. Kerran nainen oli löytänyt sen pesujauhepurkista, kerran omasta meikki-pussistaan. Se oli pieni revolveri, jonka lyhyt sinistetty piippu oli naarmuuntunut ja kahva kolhiintunut. Mies oli

varmaankin ostanut sen joltakin torin liepeillä pyörivältä spurgulta pullollisella viinaa.

'Hän oli aina niin hienotunteinen', nainen ajatteli seistessään kylpyhuoneen kynnyksellä. 'Ei halunnut häiritä naapureita. Oli sulkenut oven ja kiertänyt pyssyinsä ympärille vielä pyyhkeensäkin. Sääntölinen mies, niin kuin verovirkamiehet yleensäkin.'

Nainen ei voinut mennä suihkuun, koska miehen aivot tahranneet kylpyhuoneen ammetta myöten. Hän tunsu olonsa melkoisen tunkkaiseksi, edellisiltana nautittu viini oli tehnyt tehtävänsä. Naisesta tuntui absurdilta, että miehen veri oli maksoittuessaan muuttunut aivan illalla juodun punaviinin väriseksi. Nainen oli aina pitänyt espanjalaisista viineistä, niissä oli hänen mielestään aina ripaus hikeä ja verta, härkätaistelun tunnelmaa.

Nainen kohensi hieman sotkuista tukkaansa keittokomeron lavuaarilla ja puki sitten päällensä. Vanhan viinin maku, vanhan viinin ja veren, tuntui voimakkaana naisen suussa. Hän ei voinut pestä hampaitaan, koska hänen hammasharjansa oli kylpyhuoneessa, missä mieskin. Vetäessään untuvatakkiaan ja kirkkaanpunaista huiviaan ylleen nainen kuitenkin muisti, että mies oli aina yrittänyt salata tupakointinsa muilta. Miehen naulakossa roikkuvan kamelinkarvatakin taskusta nainen löysikin pienen ruttuisen pastilliaskin, jossa oli vielä muutama pölyinen pastilli sisällä. Mutta punaviinin ja veren maku ei silti hävinnyt.

Rapussa naista vastaan tuli samassa kerroksessa asuvan perheen pieni poika sukset ja sauvat kainalossaan. Pojalla oli päällään neonväriset hiihtohaalarit ja yhtä iloisen väri- nen pipo kuin talvikengätkin. Värikkäiden vaatteidensa alla poika kuitenkin näytti masentuneelta. Naisen nähdessään poika pysähtyi ja laski alistuneesti sukset ja sauvat käsistään.

- 'Moi.'
- 'No, moi, moi. Onko teidän perhe lähdössä talvilomalle?' nainen kysyi.
- 'Ei.'
- 'No miksi ei?'
- 'Isä sai veromätkyt!'
- 'Ai, sepäs ikävää.'
- 'Isä sanoo, että se teidän äijä järjesti ne meille. Kun se oli niin kateellinen isälle.'
- 'Ai, voihan se tietysti...'
- 'Onks sillä vielä se pyssy?'

Nainen katsoi poikaa hiljaa ja tunsi taas veren maun voimakkaana suussaan. Hän ei kuitenkaan ollut erityisen hämmästynyt. Mies oli aina pitänyt lapsista, vaikka hänellä ei omia lapsia ollutkaan.

- 'Tuota, haluaisitko sinä sen pyssyn itsellesi?'

Pojan ilme kirkastui heti ja hänen suunsa levisi koko pään halkaisevaan hymyyn, joka paljasti tummuneen hopean väriset hammasraudat pojan suusta.

- 'Joo!'

- 'No, odota vähän, niin minä käyn hakemassa sen sinulle, hän ei tarvitse sitä enää. Imeskelepä sillä välin näitä, suu makeaksi!'

Nainen katsoi hymyillen pojan hammasrautoja ja antoi hänelle miehen takin taskusta ottamansa pastilliaskin. Sitten hän harppoi portaat ylös kaksionsa ovelle, avasi sen haparoin käsin ja meni suoraan kylpyhuoneeseen riisumatta kenkiään eteisessä. Mies oli kangistunut aivan tönköksi ja naiselta meni hetken ennen kuin hän sai väännettyä revolverin irti miehen kylmästä kourasta, froteepyyhemytyn sisältä. Se tuoksui vieläkin pesujauheelle, tuoksuun oli tosin sekoittunut vahva ruudinhajukin. Nainen ei kuitenkaan voinut olla hymyilemättä ajatellessaan mistä kaikkialta olikaan aseensa aina löytänyt., Revolverin rummussa näkyi olevan vielä pari patruunaa. 'Ehkäpä poika löytää niille käyttöä', nainen ajatteli astellessaan portaita alas pojan luokse, jonka mieliala oli naisen mielestä jo selvästi parempi.

- 'Älä unohda suksiasi!' nainen huikkasi vielä pojan perään tämän rynnätessä innoissaan kotiovellensa ase kourassaan.

Taloyhtiön pihalla oli lumet aurattu suuriksi kasoiksi ja joukko pikkulapsia laski iloisesti

meluten kasoja alas liukureilla. Lapset näyttivät naisen mielestä punaisissa haalareissaan lunta vasten samalta kuin miehen aivonkappaleet kylpyhuoneen kaakelilla. Kaakelilta aivonkappaleet olivat valuneet kylpyammeeseen yhtä iloisesti kuin lapset liukuivat kihertäen lumikasoja alas. Nainen katseli lapsia vielä hetken miettien minne päin lähtisi. Sitten hänen jalkojensa juuresta kuului

31

läähätystä ja kun nainen katsahti alaspäin, hän huomasi jalkojensa juuressa koiran, jonka kieli roikkui kuolaisena sen kuonosta. se oli naapurin koira, pieni ruostenvärinen spanieli, joka nuuhki naisen kenkiä ja heilutti poikkileikatun hännän tynkäänsä. Nainen kumartui silittämään spanieliä, mutta äkkiä koira riuhtaistiin pois hänen jalkojensa juuresta ja se päästi pelästyneen vingahduksen. Veromätkyt saanut entinen toimitusjohtaja nosti koiran tuhahtaen kainaloonsa eikä edes vilkaissut naiseen. Nainen katsoi naapurinsa perään, kun tämä meni heidän rappunsa ovesta sisään, isona ja uhkaavana. 'Koira parka', hän ajatteli ja lähti kävelemään yliopistolle niin kuin kaikkina muinakin aamuina, olikin sitä paitsi jo lounaika.

Yliopiston ruokalassa ei ollut erityisemmin ruuhkaa ja nainen riisui takkinsa ja huivinsa ikkunan viereisen pöydän tuolille. Naisella ei ollut erityisemmin nälkä, vaikka aamiainenkin oli jäänyt väliin. Hän haki silti tiskiltä annoksen 'härkää punaviinikastikkeessa' ja istuutui hymyillen pöytään. 'Vanhan viinin ja veren meku sopii hyvin tähän annokseen', nainen ajatteli härkää mutustellessaan. Joku oli jättänyt pöydälle tuoreen Iltalehden. Nainen levitti sen tarjottimen viereen ja katsoi ot-sikoita: 'ALKO VETÄÄ SALMIAKKIKOS-SUN POIS', 'PIKKUPOIKA AMPUI ISÄNSÄ, naapuristakin löytyi ruumis'. Äkkiä kuului kova paukahdus ja kun nainen katsoi ikkunaan, siinä oli kirkkaanpunainen veritahra, johon oli sekoittunut untuvaisia harmaita höyheniä.

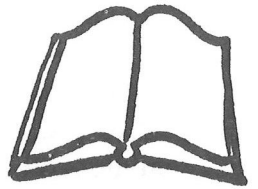
- 'Sangre de Toro', kuului hiljainen kuiska.

TILANNEKUVIO

TIEDONHAKIJAN

OMATOIMISESTA

TIEDONHANKINNASTA

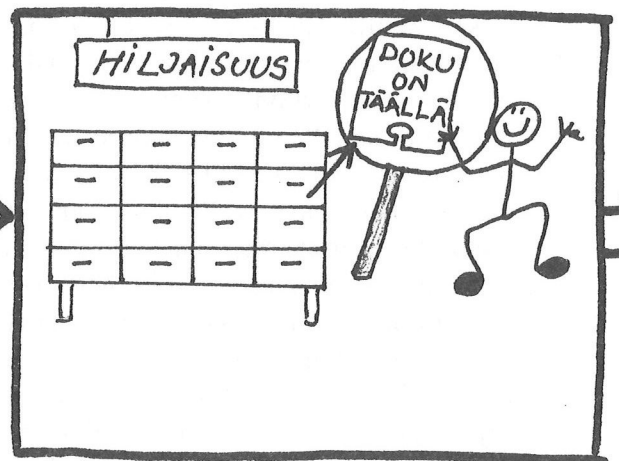
1. TIEDONTARVE ON VIRINNYT

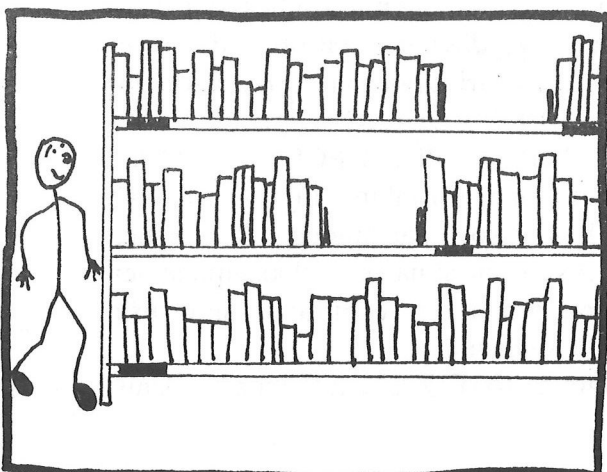
2. TIEDONHAKUTOIMINTA KÄYNNISTYY

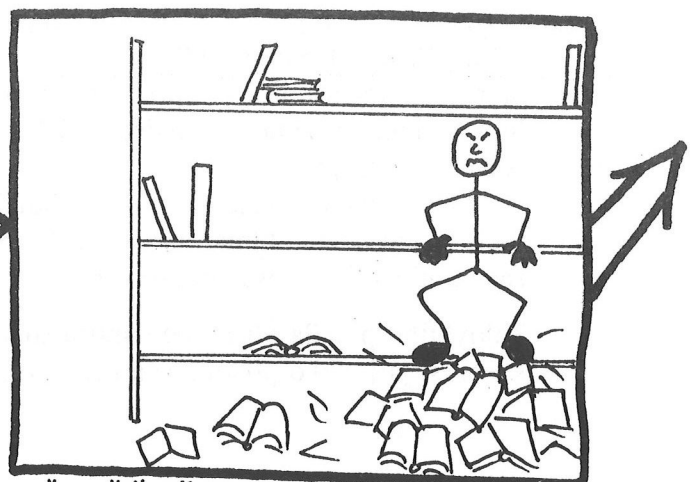
3. TIEDONHAKIJA ETSII PÄÄSYÄ INFORMAATIOON

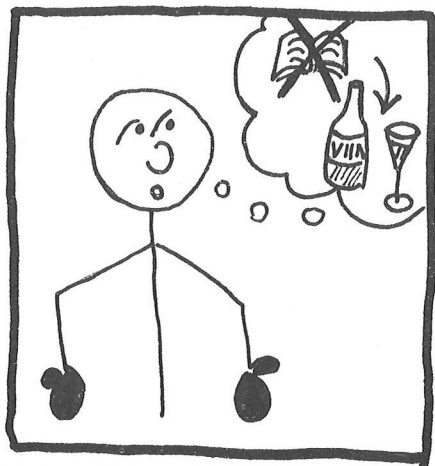
4. LÖYTÄMISEN ILOA...
— MUTTA SITEN:

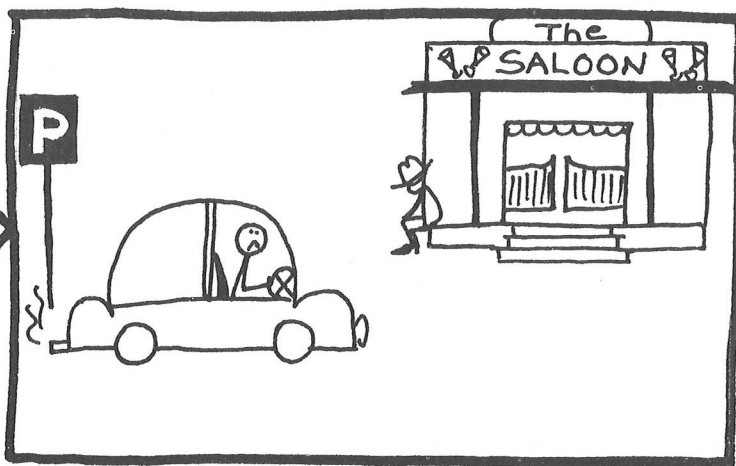
5. ONKO DOKU HYLLYSSÄ?

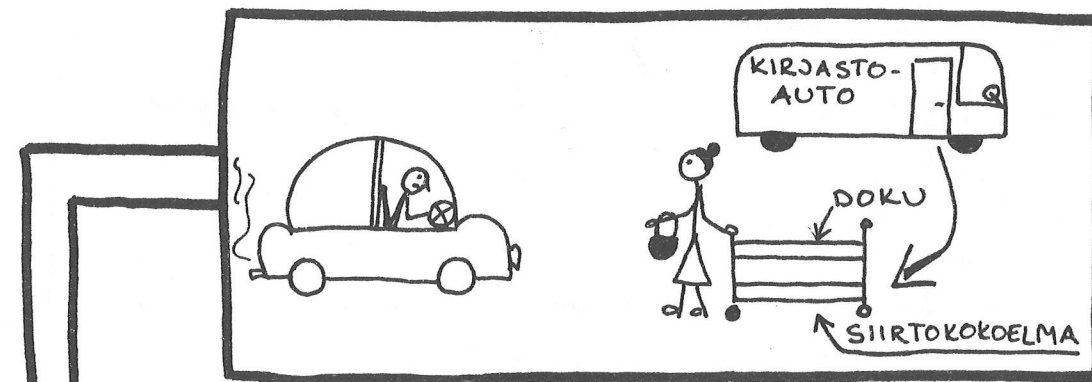
6. LÖYTÄÄKÖ HAKIJA DOKUN?

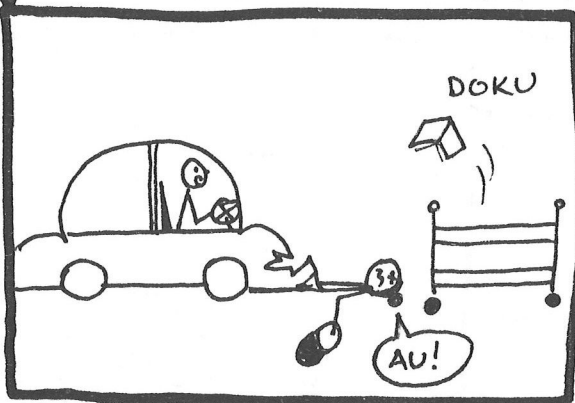
7. "Pitääkö tässä itse DOKUKSI muuttua?"

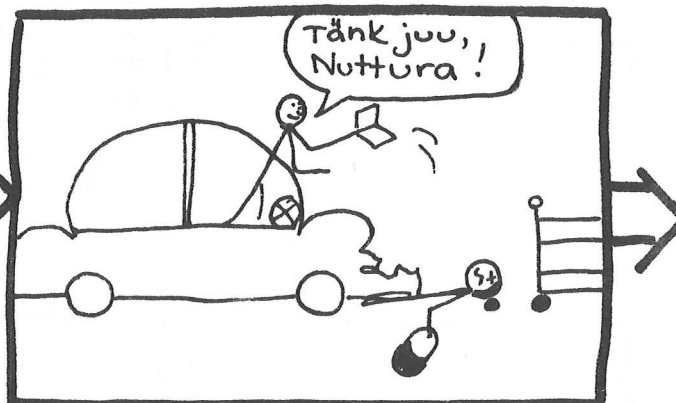
8. HAKIJA LÖYTÄÄ VAIHTOEHTOISEN KANAVAN

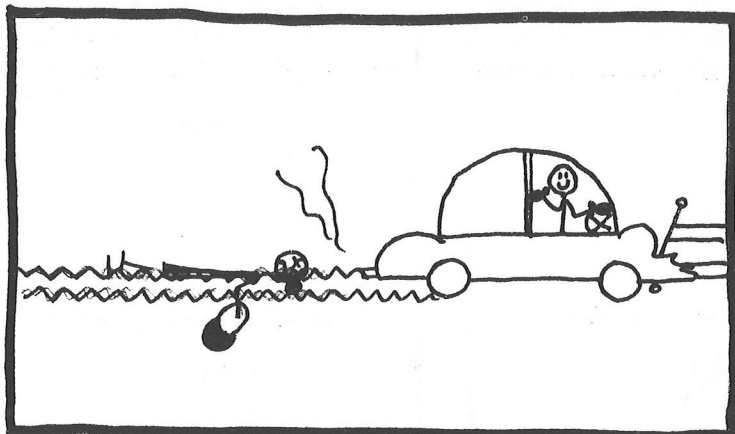
9. GATEKEEPER LÄHESTYY

10. TIEDONTARVE JA VÄLITTÄJÄ KOHTAAVAT

11. HAKIJA SAA TARVITSEMANSA DOKUMENTIN

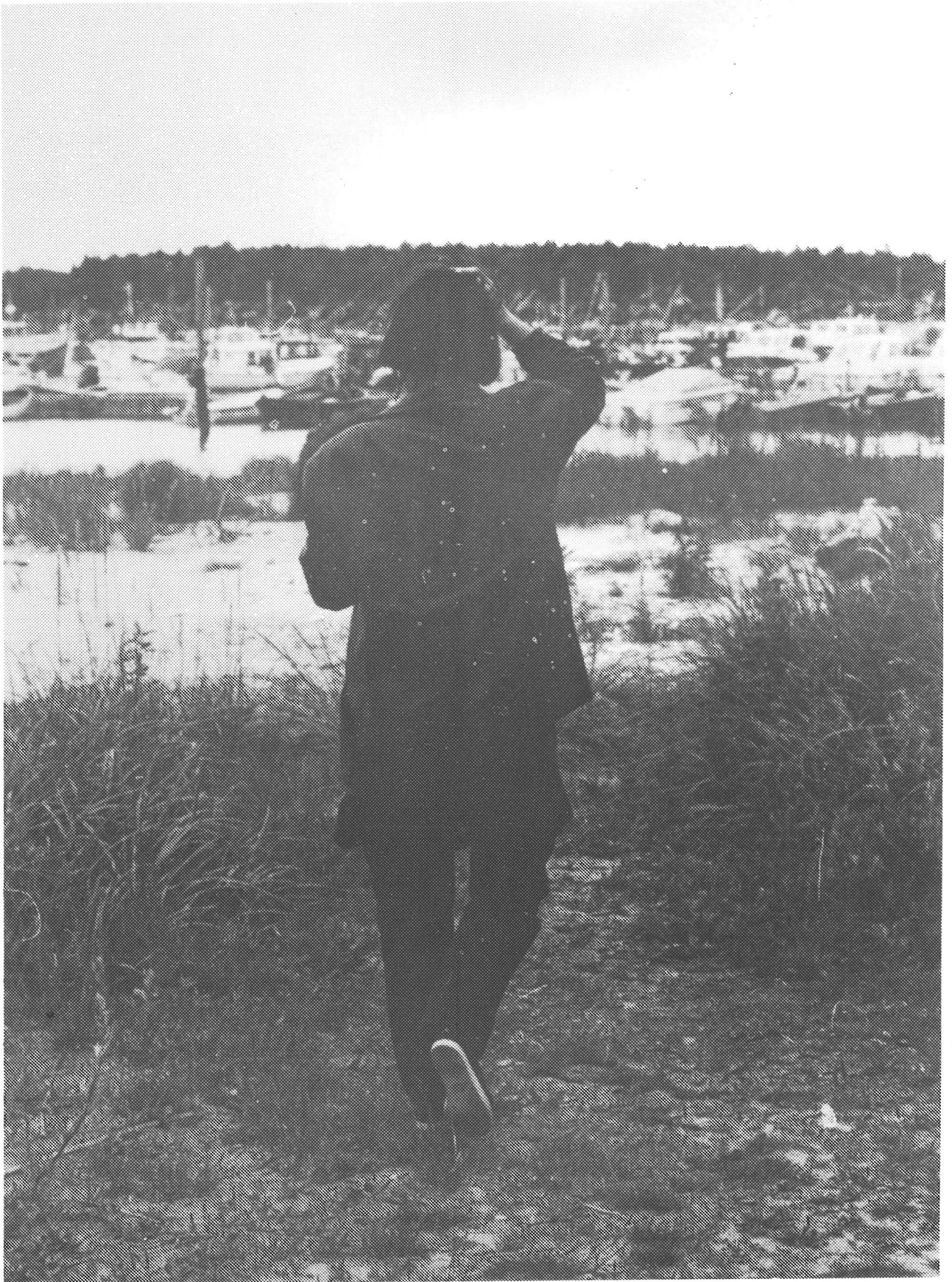

12. ESTEET ON YLITETTY. ROHKAISKAAMME ASIAKKAITA JATKOSSAKIN OMATOIMISEEN TIEDONHANKINTAAN!
"TYTYVÄINEN ASIAKAS ON KSTON PARAS MAINOS!!"

S4b -luennon
tarjoamia
ideoita
jatkokehitykseen

©Mull & Qvist

**udk ry
kirjastotoiteen ja
informatiikan laitos
pl 607
33101 tampere**